

Uredništvo in upravništvo Glasila je v Chicagu, Ill., 2821 So. 40. Ave., kamor je pošiljati vse rokopise, denarne pošiljave, sploh vse, kar ima stik z listom.

Celoletna naročnina na Zdr. Države in Canada je \$1.00, za inozemstvo \$1.50.

GLASILLO

SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE.

Entered as second class matter January 28, 1910, at the post office at Chicago, Ill., under the Act of Congress of March 3, 1879.

V združenju je moč!

"Glasilo" izjaha vsaki teden v petek. — Cirkulacija je dosegla nad deset tisoč natisov. List je razširjen po Zdr. Državi, Canadi i stari domovini.

Cene za oglas po pogodbi. Enostopna 10 point vrata 8 centov.

Nefrankirana ali premalo frankirana pisma se ne sprejemajo.

LETO — YEAR VI.

Chicago, Ill., 16. januara (January) 1913.

ŠTEV. — NUMBER 3.

Naprej—vedno naprej!

Marsikdo je bil razočaran, ki S. N. P. J. želi pogin, odkar se je rodila pa do danes, ko je v zadnjem društenem imeniku čital, da je jednota narastla na dve sto krajevnih društev.

Gotovo ni nič pretiranega, ako govorimo o krasnem napredku, ki se je izvršil v kratki dobi. Ko so delegati in delegatnje odhajali na peto redno konvencijo, smo šteli 188 krajevnih društev. Ali s tem, da štejemo število društev, ki jim ima jednota, ne povemo še vsega dela, ki ga je izvršila jednota od ustanovitve pa do današnjega dne.

Takih velikih organizacij ne zgradijo posamezniki, če tudi bi šlo vse gladko. Za gradnjo takih organizacij velja kot predpogoj, da mora biti že precej samozaveštv v širših ljudskih krogih. Še predno se je jednota ustanovila, je že moralo biti večje število Slovencev, ki se niso strinjali z načeli in cilji obstoječih jednot, ali pa kateri niso mogli radi svojih verskih in političnih nazorov pridružiti se ustanovljenim jednotam. Ti Slovenci so stremili, da se ustanovi nova jednota, ki ni v verških in političnih zadevah ozko-srčna in se razvija sorazmerno z duhom časa, da imajo priliko za varovati sebe in svoje za slučaj bolezni, neugode ali smrti.

Ustanovitve jednote kot organizacije niso nasprotovale njeni ustanovitvi. Pač pa so se oglašili posamezniki "mogočnejši", ki so menili, da morajo ameriški Slovenci vprašati njih za svet, predno ustanove kakšno organizacijo, ki ni do pičice tako izdelana, kot si oni predstavljajo po svojih starokopitnih nazorih razvoj ameriških Slovencev. In prišel je prvi napad, sledil mu je drugi, tretji itd. Nastali so notranji boji. To priliko je zunanji sovražnik porabil, da je zopet poskusil svojo bojno srečo in se z vso silo zagnal na jednoto. Preko vseh teh napadov in bojev je šla naša podporna organizacija svojo zmogoslavno pot. Napadi so ponehali le za kratko dobo, da izbruhnejo po peti redni konvenciji z vso silo, ki so v podlosti, namigavanju, podtikanju in podlem obrekovanju prekosili vse prejšnje. Za temi napadi so se skrivali zgolj osebni interesi, lepo pobarvani s svobodomiselnostjo. Svobodno misel so zagovarjali ljudje, ki pljunjejo vsak dan najmanj desetkrat vanjo! Neki list se je ponizal celo tako globoko, da je apeliral na najnižji človeški instinkt — lokalni patriotizem in tega spaka kazal kot odrešitev vseh Slovencev v Ameriki. Vsi sovražniki, ki so po peti konvenciji tako složno udarili po naši jednoti, so nekaj mesecev pred konvencijo pisali za združitev vseh slovenskih jednot in zvez v eno celoto. Komaj je bila peta redna konvencija končana, so pa pljunili na to, kar so zagovarjali pred nekaj meseci ali enim letom. Perfidnost, lažnjivost, obrekovalnost in lov za osebnimi koristi teh ljudi, se še le spozna v pravi luči, ako povemo, da je peta redna konvencija S. N. P. J. sprejela predlog, da glavni odbor S. N. P. J. povabi na skupno konferenco glavne odbore vseh drugih slovenskih jednot in zvez, ki naj bi se vršila v januarju leta 1914 in na kateri naj bi se izvršila združitev in toliko v kolikor dopuščajo obstoječi zakoni. Oficielna vabilo drugim odborom naj se izroči 1913, da tekem enega leta preštudirajo vsi odbori in člani raznih jednot in zvez rešitev tega problema in tozadevne predloge, ki so izdelani na podlagi študij, predloži konferenci v rešitev.

Kako milo so prosili sovražniki pred peto redno konvencijo: delatje S. N. P. J. storite vendar nekaj za združitev. V svojih prošnjah so rabili najmočnejše fraze: — Oči vseh ameriških Slovencev so obrnene v vas; delajte složno za narod; posameznim jednotam preti pogin; združeni smo močnejši, nezdruženi pademo itd. itd. — Kdor je čital te fraze in ni poznal ljudi, je mislil, da ima opraviti z "rodoljubni in človekoljubni", ki bi slekli zadnjo srajco in jo položili na altar naroda.

Konjsko kopito teh "rodoljubnih" src se je pokazalo takoj po peti redni konvenciji. Sami kratkovidni in slabega spomina, so napadli z vso silo po delegaciji in jednoti, sodeč, da so člani in članice S. N. P. J. pozabili, kar so jim priporočali pred nekaj meseci. Navdušenje za združitev vseh jednot in zvez se je skadilo pri teh "rodoljubnih", kar čez noč. V svoji "rodoljubni" navdušenosti so šli še dalje. Razdvojitvi so hoteli člani in članice S. N. P. J., da bi ustanovili še eno jednoto ali zvezo, da bi se združitev jednot in zvez izvršila težje. Seveda so člani in članice S. N. P. J. spoznali to "rodoljubje", ker niso pozabili, kaj so "rodoljubi" pisali pred nekaj meseci in šli so na delo. V kratki dobi, komaj v dobrih treh mesecih po konvenciji so pomnožili število krajevnih društev S. N. P. J. za dvanajst.

Sovražniki S. N. P. J. so porabili vse svoj upliv, da bi razdružili našo podporno organizacijo, ali pa vsaj zaježili njen naraščaj. Članek za članom, dopis za dopisom je izšel v listih, ki so S. N. P. J. sovražni, v katerih so rotili in ščuvali člani in članice proti delegatom in delegatnjam pete redne konvencije in njih zaključkom. Delalo se je tudi z najbolj umazanimi sredstvi; znani so slučaj, da so hoteli na vsak način zaneesti nizki osebni razdor v organizacijo. Poleg so se poslužili še drugih takih "čednih" taktik, za katerimi se skrivajo najbolj umazani in nečedni nameni.

Da napadi na "Slovensko narodno podporno organizacijo" niso uspeli in sovražniki niso prinesli zaželjenega uspeha, je dokaz, da so člani in članice naše podporne organizacije inteligentni, da je med njimi globoko vkoreninjena samozaveštv. Člani in članice naše podporne organizacije znajo samostojno misliti in soditi. Na nje ne vplivajo fraze in nasveti "rodoljubnih" doborjancev, ki so volkovi v ovčjih oblačilih, od znotraj pa zgrabljivi volkovi in prinašajo na jeziku sladke med, v svojih črnih dušah pa razkol in pogibel ljudstvu. To je tista čudotvorna sila, ki je v kratki dobi, ko je od vseh strani deževalo napadov na S. N. P. J., rodila dvanajst krajevnih društev.

Samozaveštv in agitatorična sila članov in članic S. N. P. J. sta vstvarili takšen protitlak, kakršnega niso pričakovali sovražniki jednote. Uspeh zadnjih mesecev potrdi, da se nismo motili, kadar smo pisali in rekli, da je železni zakon razvoja tak, da se na svetu vse spopolnuje in prehaja v popolnejše oblike in vse izumira, kar je nazadnjaškega.

Naši člani in članice so spoznali, da je treba agitatoričnega dela, da se napreduje v moralnem oziru, samozaveštv in članstvu. Organizaciji, ki ima tako zavedne člani in članice, se ni treba bati viharjev, bojev in naskokov s strani "rodoljubnih" nazadnjakov, katerim je vsaka stvar trn v oči, ako diši po napredku.

Naša organizacija se vedno utrjuje, širi in spopolnuje. Da je to res, nam kaže jeza naših nasprotnikov, ki bi rajše danes uničili "Slovensko narodno podporno jednoto" kakor jutri.

Mi gremo nevdzdržema naprej po potih, katere so nam začrtale konvencije od ustanovitve ... vedno naprej do cilja.

Pozor Društva S.N.P.J.

Denar naj se pošilja glavnemu tajniku potom bančne ali poštne nakaznice (draft or money order). Bolniška podpora se je zakasnela radi premestitve blagajne iz Clevelanda.

Nekatera društva še do sedaj niso naznanila novih uradnikov glavnemu tajniku, da bi jih priobčil v društenem imeniku. Zato blagajnik neve, komu bi poslal čeke.

Vse dopise, važna naznanila je treba poslati uredništvu najkasneje do torka zjutraj. List je dosegel sedaj naklado 10.000. Zato mora že v sredo v tiskarski stroj. Na dopise in naznanila, ki bodo došla kasneje, pojdejo v list še le naslednji teden.

Iz urada glavnega tajnika.

Na razna vprašanja, zpkaj pošiljamo za sprejet denar pobotnice tajnikom in tajnicam, naj služi naslednje v pojasnilo.

Prihranili bomo poštino in delo.

Kedar tajnik (ica) pošlje mesečno poročilo, kateremu mora biti priložena nakaznica za odposlani denar, pošlje navadno tudi druge reči: spremembe oporok, potni list, zahteva pojasnila, naroča reči itd., ki morajo biti poslane po prvem pošttem razredu. Z drugimi rečmi se vrne tajniku pobotnica in je nepotrebno plačati še posebej poštino, kar bi se moralo zgoditi, ako bi se blagajniku poslala pobotnica.

Pobotnico lahko pridržijo tajnik ali jo pa odda blagajniku. To je stvar društvenega odbora.

Ker se denar pošilja jednoti po bančni ali poštni nakaznici (draft ali money order), dobi pošiljatelj pobotnico na banki ali pošti, da je v resnici odposlal denar. Ta pobotnica zadostuje za blagajnika, na podlagi katere lahko vodi svojo knjigo.

Blagajnik lahko hrani poštne in bančne pobotnice, tajnik pa iz glavnega urada. Tako je obema znano, koliko denarja se je odposlalo jednoti in je vsaka pomota izključena.

Preje je tajnik izpolnil dva mesečna poročila. Enega je poslal gl. uradu, drugega pa društvenemu blagajniku, da je poslal denar jednoti. S tem je bil tajnik prepričan, da je vse v redu. Ali blagajnik je večkrat pozabil poslati aasment o pravem času, ali je pa pozabil mesečno poročilo doma, ko je šel na pošto ali banko. Poslal je potem približno vsoto. Največkrat par dolarjev premalo. Dogodilo se je, da je blagajnik napravil ček, na banki pa ni bilo naloženega denarja. Čeki so bili neveljavni in bila je vedna sitnost. Vrh tega je večsi vzelo en mesec, da se je dognalo, da je ček neveljaven. Razočaran je bil tajnik in razočarani so bili člani. Marsikaterikrat je provzročilo pri društvi sumničenje in prepir. Zato je sedaj poslovanje v zvezi s tajnikom in blagajnikom. Denar se sprejema le po bančnem draftu ali money order, za kar dobijo blagajniki poštno ali bančno pobotnico, tajnik pa iz glavnega urada.

Ameriške vesti.

— Marshall, dosedanj govornik države Indiane in novoizvoljeni podpredsednik Zdr. države je v svoji poslanici na obe indianski zbornici ostro kritiziral nazadnjaške sodnike, ki sodijo in odločajo, da je vedno za kapitaliste prav. Govorner se je izrazil nadalje dobesedno: "Ako se ne bo skrbelo, da se kmalu uvede napredno zakonodajstvo, potem bo nekega dne šlo ljudstvo čez grm in strm v socializem ali paternalizem."

Govorner se boji socialističnega poplava, paternalizem je bil le v frazo stlačen privescak. On zahteva napredno zakonodajstvo, varstvo za delavce, da bi kapitalizmu podaljšal življenje. Iz njegovih besed ne govori ljubezen do delavcev, marveč jasna kapitalistična pamet, ki spoznava, da lahko socialistični poplav prihrumi nenaodoma, ako kapitalisti ne odnehajo z odtranjem ljudskih mas. Seveda je govornik govoril gluhim ušesom, ko je priporočal zmernost v izkoriščanju. Kapitalisti ne morejo odjenjati niti za ped v izkoriščanju, ker jih železni zakon kapitalizma sili, da izkoriščajo vse do skrajne meje. Človeštvo ne bo preje dihala svobodno, dokler ne pade kapitalizem, ki ima že danes vse znake smrti na sebi. Kar je zaznamovano z znamenjem smrti, mora umreti. V tem slučaju ne pomaga nobeno mazaštvo.

— V Washingtonu je kapitan Roald Amundsen pred narodno geografično družbo povedal o prepostimi besadimi zadnje dogodke, predno je došel na južni tečaj.

Na svojem letnem banketu bo družba izročila pogumnemu in drznemu norveškemu pomorsčaku zlato spominsko kolajno.

— Splošno se sodi, da bo W. J. Bryan, nekdanji demokratični predsedniški kandidat postal državni tajnik.

— V Chicagu so aretirali James, George in Melvin Rice, ki so ponarejali srebrni denar. Svoje delavnice so imeli na N. Western Ave. 1022. Ko so jih prijeli, je imel najmlajši brat 40 falsifikatov v žepu. V stanovanju so našli še 200 ponarejenih srebrnih dolarjev in mogo polovičnjakov. Najmlajši brat Melvin je vzel vso krivdo nase, da bi izrezal starejša brata.

— Predsednik Taft je večsi nagajiv in poreden. On namerava iztrebiti vse nepotrebne uradnike v carinski službi, da bo ob nastopu demokratične vlade nemogoče spraviti v službo nekaj tisoč služboincev.

To je hud udarec za demokrate, ker ne morejo nastopiti proti reformi, ako hočejo držati dano besedo.

— Kongres je dovolil tristo tisoč dolarjev za uvedbo tovrstne pošte. To vsoto so dovolili 1600 poštним uradom. Ta smešno majhna vsotica označuje modrost naših državnikov.

Gotovo se jim niti ne sanja, kako naj se rešijo javna vprašanja za blagor vsega ljudstva.

— V Univerzalu, Pa. so zgoreli trije majhni otroci v neki šupi, med katerimi je najstarejši štel sedem let. Otroci so od znotraj zaprli šupo in zanetili ogenj. Kmalu so pričeli klicati na pomoč. Očupana mati je takoj prihitela na lice nesreče, pa ni mogla pomagati malenčkom, ker so bila vrata od znotraj zaprta. Mati se je divje zaganjala v vrata in stene, da bi rešila svoje ljubčke. Od znotraj so se čuli obupni klici, ki so pojemali, dokler niso popolnoma utihnili. Goreča šupa je padla nanje in vpelila malenčke.

— V Tacomi, Wash. je umrl v bolnici farmar Emil Kleedorn iz Roy, Wash. za pasjo stekline. Nesrečni človek je silno trpel, predno je izdihnil. Pred smrtjo so se ponavljali napadi stekline in prevzeti so ga morali na posteljo. Farmarja je pred šestimi tedni vgriznil prs v roko. Razna se je v začetku dozdevno dobro celila. Nakrat je pa zdravnik opazil znake pasje stekline in prepeljali so ga v bolnico. Bilo je prepozno, zanj ni bilo rešitve!

Najboljše je, da vsakdo takoj

izžge rano, ako ga vgrizne pes. Kjer je pa zdravniška pomoč blizu, naj se gre pa nemudoma k zdravniku.

— Mnogo strahu je vžil 12letni sin farmarja Maedke iz Algona, Wis., ko se je v nedeljo vračal od sosedov domov. Na potu je mali Maedke srečal velikega sivega in sestradenega volka, ki se takoj pripravil, da skoči nanj. Deček je urno splezal na bližnje drevo in tako utekel žrelu volka, ki je mirno čakal pod drevesom, dokler ga ni prepodila parna piščalka parnika, ki je plul po Michiganskem jezeru.

— V Washingtonu, D. C. bodo dne 27. t. m. obesili blazneža. Andrej Gonzales je umoril svojo soprogo in je bil spoznan krivim in obsojen na vešala. Predsednik Taft je odklonil pomiloščenje.

Pri vseh nasprotnih smrtne kazni je taj slučaj obudil splošno pozornost. Njih sodba je, da se že z etičnega stališča ne sme izvršiti smrtne kazni nad blaznežem, če tudi je bil ob času zločina pri zdravi pameti.

— Pri vodovodnem podzemeljskem predoru v New Yorku, kateri bo dokončan v letu 1915, je do sedaj že izgubilo 200 delavcev svoje življenje. Na podlagi do sedaj padlih delavskih žrtve, si lahko predstavljamo koliko žrtve bo še treba, da bo dokončano ogromno delo, katerega v svoji obsežnosti prekaša le panamski prekop.

Ko bo delo dokončano, bodo uklesali v spominsko ploščo imena županov, mestnih svetovalec in tvrdke, ki je zgradila predor. Zastonj bomo iskali spomenik delavcem, ki so v korist človeštva darovali svoje življenje. Tako plačujemo današnje kapitalistične družba junaške delavce, ki izvršujejo ogromne kulturne stavbe ... pozabimo jih, še predno je zemlja zakrila njih mrtva trupla!

— Pred kongresnim komitejem za preiskavo denarnega trsta se je dognalo, da je v Morganovi banki v septembru 78 vlagatelj imelo uloženih \$81,968,900. Ves kapital teh vlagatelj je pa znašal \$9,765,009,000.

Nadalje se je izvedelo, da je 746 bančnih ravnateljev v Chicagu, New Yorku in Bostonu vpisanih v 134 denarnih zavodih in industrijskih korporacijah, ki razpolagajo s \$25,835,000,000 kapitala, (pet in dvajset tisoč milijonov dolarjev.)

Vzlic temu dokazu pa trdijo nekateri ljudje, da so socialisti izmislili pravljico o osredotočenju kapitala, da tem laglje hujskajo delavce. Well, številke ne lažejo!

— Barre Wool Combing" družba, podružnica trusta za volno, je morala plačati 20 tisoč dolarjev globe, ker je importirala iz Anglije tekstilne delavce kot pogodbene delavce.

Ako bi vse slučaje, v katerih je trust za volno in volnene izdelke importiral delavce iz Evrope, kaznovali tako strogo, bi šli milijoni trusta kmalu rakom zvižgat.

— Hud boj bijejo krojači in šivilje v New Yorku za zboljšanje svojega položaja. Ker boj ne velja le velikim kapitalistom, marveč tudi njih satelitom, delavskim kontraktorjem, posredovalnim močstvom se nam odkriva najbrezobzirnejše izkoriščanje človeške delovne sile. Zategadelj je štrajk krojačev in šivilj v prvi vrsti obrnen proti delu na domu in otroškemu delu.

— V Bingham, Utah, še vedno traja štrajk. Zaemo pa poročila brzojav, da je v rudniku "Bingham Copper Mines" družbe zasulo več rudarjev. Neki Grk se je rešil v stranski hodnik, njegovi tovariši

pa ne bodo najbrž nikdar več videli živi belega dne.

Brzojavka seveda molči, če so bili skebje ali pošteni delavci.

— Blizo Stockwella je skočil raz tir osebni vlak "Cleveland, Cincinnati, Chicago and St. Louis" železniške družbe. Vsled neugode je eden mrtev, trije težko in 33 je lahko poškodovanih. Nesreča se je pripetila, ker se je zlomila os pri vozu za prtljago.

— "Mati" Jones, znana socialistinja in agitatorica med rudarji, je predavala v Washingtonu, D. C. o razmerah v premogovniškem okraju v Zapadni Virginiji. V svojem govoru je povedala, da je bila priča, ko so policaji pomorili eden in dvajset štrajkujočih rudarjev, ko so spali v svojih bornih kočah.

Poslanec Wilson iz Pennsylvanije, ki je bil na shodu navzoč, je pritrdil, da naj kongres preišče zločinske dogodke v West Virginiji.

Inozemstvo.

Iz Londona poročajo, da so se mirovna pogajanja razbila: Pogajanja so pretrgana in zastopniki Bulgarije, Črne gore, Srbije in Grčije bodo Turčijo o tem obvestili z formalno noto.

Turški časnik "Tasfir Efkiar" izjavlja, da hoče otomansko ministertvo odstopiti. To vest smatrajo nekateri za dokaz, da je zmaga vojna stranka.

Z druge strani se pa zopet poroča, da je ministerski svet sklical državno konferenco kot leta 1878, da bi od sebe odvalil odgovornost za vojno ali mir. Nekateri državniiki smatrajo to za ugodno znamenje, češ, da je Turčija naklonjena miru.

Že v nekaj dneh se mora odločiti, ali bo mir, ali se bo zopet nadaljevalo s klanjem, požigom in ropom.

Britska vlada bo podržavila telefon. V to svrhu bo plačala telefonski družbi \$62,576,320 odškodnine.

Družba je prvotno zahtevala 105 milijonov dolarjev. Vlada je na to zahtevala, da se nepristransko oceni imetek družbe. Ko je družba uvidela, da se vlada ne da opehariti, se je pobotala za 62 milijonov.

Silni viharji so divjali ob obrežju Velike Britanije. Vihar je divjal 33 ur in je provzročil obrežnim ladjam mnogo škode.

Tri hčere rajnega belgijskega kralja Leopolda so odklonile ponudbo justičnega ministra, po kateri bi dobile sedem in pol milijona dolarjev iz dohodkov, katere je dobil njih oče iz lastnine v Kongu.

V megli je zavozil parnik "Uranium" na kleči pri svetilniku Chebnetok. Na parniku je bilo 880 potnikov, katere so ukrcali na ribiške ladje in majhni vladni parnik za obrežno službo "Lady Laurir". Potnike so prepeljali v Halifax.

Ko je parnik s strašnim sunkom zadel na kleči, je med potniki nastala panika, ki so se pa kmalu pomirili, ko jim je kapitan naznanil, da se bliža pomoč iz Halifaxa.

Aleksander Millerand, francoski vojni minister je odložil svoj mandat. Njegov namestnik je postal M. Lebrun, ki je bil do sedaj kolonialni minister, njegovo mesto pa zasede M. Besnard, podtajnik v finančnem ministertvu.

Millerand je padel, ker je bil polkovnik Du Pay de Clam zopet nastavljen v francosko kolonialno armado, ki je igral veliko ulogo v aferi Dreifus.

DOPISI.

Winterquarters, Utah.

Po skoro celodnevem čakanju na postaji v Coltonu, zagledali smo končno zvezdo rešiteljico: "karo", ktere naloga je, da prevaža zemljane med Coltonom, Seofieldom in Clear Creekom. Pozdrevili smo jo tako pristržno, kot žejen Arabec v puščavi zeleno oazo, kjer v senci vitkih palm žubori bister vrelec. Kaj bi je tudi ne? Lačni smo bili in vsi trdi od mraza in dolgočasje. Vozili smo se z brzino, proti kateri je "Pacific Express" pravi tovorni polž, kajti daljavo 16 milj prevozili smo še malo prej, kot v dveh urah. Ni čuda, da smo vsi sladko pospančkal, kajti mehki žarki "mle lunice", koje je pošiljala iz nad sneženih hribov, božali so nas tako prijetno in vsvalovalno, kot mehke rožne ročice šestnajstletne... Tudi edina svetilka, podobna nekaki "večni luči" vaške kapele, ki je nekaj časa delala klaverno konkurenco blede luni, omagala je kmalu ter zaspala z nami vred in sprevodnik je imel mnogo posla, da nas je, dospевše v Seofield, spravil na prosto, posebno še, ker je bil sam zaspal. — Seofield je postaja za premogarsko campo Winterquarters, ki je oddaljena dve milj, ter je ena največjih slovenskih naselbin v državi Utah. V tamošnjem premogovem rovu se dobro in stalno dela, vendar pa s tem nikomur ne svetujem tje hoditi za delom. Delo se sicer dobi, a ker je preveč ljudi (posebno Grkov) je zaslužek v splošnem dosti slabši, kot je bil pred leti, kajti delati se mora pod vedno slabšimi pogoji in kompanijska tehtnica dela pri tehtanju premoga vsak dan večje "čudeže", (kakšne, to si lahko mislite)! Campa je dolga gotovo več kot eno miljo, stisnjena med hribi in razpeljana ob potoku. Zdaj po zimi ni najti tam nič kaj posebno lepega, a po leti ko ozelene okoliški gozdovi, ko začetno milijoni najzljubljih gozdnih cvetk, ter se oglašajo mnogostevilni krilati peveci, je kraj prav prijeten. Škoda, da traja leto le 3 do 4 mesece, drugo je zima.

Na seofieldskem pokopališču so zagrebli dne 19. dec. m. l. rojaka Josipa Selko; pobrala ga je vročinska bolezen, kateri se je pridružila še pljučnica, ko je bil komaj teden dni bolan. Če se ne motim, pripadal je društvu sv. Barbare, šte. 42; bil je še le par let oženjen, ter zapuščal mlado vdovo in enega otroka. Zadnji čas je delal v campu Mohrland; doma je bil nekje od Novega mesta. — Dr. "Sava", šte. 32 S. N. P. J. ima dva bolnika, ki sta že nad leto dni bolna: br. Josip Zupančič in br. Ant. Lužar. Dasi sta oba neozdravljiva, si je težko predstavljati, kako uboga in zapuščena bi bila, da nista pri društvih. Winterquarterski Slovenci so sploh zelo vneta za društva; mislim, da se na prste ene roke lahko prešteje vse, ki niso pri nobenem podpornem društvu.

Pred par meseci osnovali so tam tudi tamburaški klub in danes — vključ vsem zaprekan — zaigrajo tako izborna, da človeka kar vzdiguje in sicer celega, ne samo pete. Na Silvestrov večer so nam priredili v "New Resort" dvorani veselico s tamburanjem in gledališko igro "Ne kliči vraga". Vključ skrajno slabemu vremenu (padal je sneg v velikanskih plahah), nabralo se je lepo število občinstva, da se je pri sladkih, ubranih zvokih tamburice poslovilo od starega leta. Igra je sicer kratka, a izpadla je zelo dobro, posebno če se vpoštevata, da je par igralcev nastopilo prvič. Milka bila je dražestna, pravi tip slovenske devojke; njen ljubček Tone je bil izbran v vlogi snubača, kot v vlogi s sajamami namazanega vraga. Miha, idealno neroden in vseh kretnjajev je dobro pogodil vlogo "skozi padlega" snubača. Polona, kot huda gospodinja in skrbna mati, pa njen skopi "dedec" (Peter Kommaty) pa sta naravnost prekosila sama sebe. — Po igri razvila se je prosta neprisiljena zabava, ki je trajala do drugega leta in dne. Veter je zvižgal svoje tisočletne melodije, zale snežinke plesale so noveletne kvadrilje, med nje pa so se mešali sladki vbrano zvoki naše pristno jugoslovanske godbe potem pa se zgubljali v mrzli, tihi noveletni noči. V plesni dvorani vrtelo se je mlado in staro, pa tudi za neplesalce je bilo dovolj raz-

lične zabave. Več kot enkrat zadonela je ona večnokrasna: "Prej pa ne gremo dam, da se bo delal dan — — —" in večina je to tudi vpoštevata. Vse je bilo veselo in zadovoljno, posebno pa prireditelji, ki vsled hudega snežnega meteža niso pričakovali niti desetino tolike vdeležbe. Pa še neka druga skrb jih je morila pred začetkom igre. Gentleman, ki je imel prevzeti vlogo vraga, se je vsled slabega pota, za cele pol ure zakasnil in meneči, da ga morda sploh ne bo, bili so v velikih škripkih komu naj ponudijo peklenski mandat. Eden igralcev se je tozadevno sledeče izrazil: "Da bi nam bil zlodej ostal v snegu in smrznil, to bi bil pa res en lep hudčič!"

A. J. Terbovec.

Roundup, Mont.

Rojaki širom Amerike, ki so skoraj večinoma sami delavci, se gotovo najbolj zanimajo, kakšne so delavske razmere v raznih naselbinah. Kar se pri nas dela tiče, gre sedaj dobro. Premogari delajo vsaki dan, izvzemši v nedeljo. Vendar pa ne svetujem nobenemu delavcu, da bi sem prišel za delom, ker se delo vseeno težko dobi.

Društvene razmere so tukaj povoljne. Vsakovrstnih podpornih društev imamo toliko, da ni treba nobenemu Slovincu hoditi daleč, da se vpiše v društvo. Ako je še kateri Slovinc v naselbini, ki ni pri nobenem društvu, naj ne odlašaja z vstopom v naše društvo. Bolezen in nesreča ne praznujeta nikdar. Kedar človeka zadene bolezen ali nezgoda, je prepozno obupati kes, ker je bil tako malomaren, da se ni pridružil podporni organizaciji.

Vprav nezgoda Slovence Ivana Centa, ki se je pripetila na novo leto, dokazuje, da je človek vedno izpostavljen smrtni nevarnosti, pa naj že dela v rudniku, bo na cesti ali pa doma za mizo.

Rajni Centa je bil vslužben pri g. M. T. Polichu. Ko sta razvažala pivo po naselbini, je gospodar raznašal pivo po hišah. Centa je pa poganjel konje. Nakrat je Centa zapeljal na strmino in razvoženo pot. Pri sunku, katerega je dobil, je padel raz sedež. Konji so se vsled nenavadnega dogodka splisili in zdirjali z vozom nizdol. Seveda se je voz takoj zvrnil in padel na Cento. Gospodar je takoj prihitel na lice nesreče in ustavil konje, ki so voz potegnili kakih trideset korakov naprej. Ali vboji Centa je bil že mrtev, zlomil si je tilnik.

Rajni je bil star 50 let, samec, v Ameriki je bival 20 let. Zibel mu je tekla na Blokah na Kranjskem. Nam ni znano, ali je bil pri kakem podpornem društvu. Tukaj je bival tako malo časa, da nismo mogli izvedeti, ako je bil član podorne organizacije. Prišel je iz države Ohio, bival je nekaj časa tudi v Minnesoti.

Njegove prijatelje in znance pa prosimo uljudno, da naj naznanijo njegovim sorodnikom, na kakšen način se je ponesrečil vboji siromak.

Na pokopališču sem ga spremlil tudi jaz. Nagrobno je čital roundupski župnik. Bodi mu lahka tuja gruda!

Josip Cerovšek.

Superior, Wyo.

Že dolgo ni bilo iz naše gorske naselbine dopisa v našem priljubljenem "Glasilu". Marsikdo bi mislil, da smo zaspali, ali da so se Slovenci izselili od tukaj. Slovenska naselbina še vedno obstoji. Ali delavec je utrujen, ko pride od dela domov. Ako po večerji prečita časnik, potem je primoran, da leže k počitku in si nabavi novih moči za drugi dan. To so vzroki, da prihajajo dopisi redkokada iz naše naselbine.

Tukaj so premogovniki, v katerih se dela vsaki dan. Izjema je le takrat, kedar primanjkuje železnih voz. Zaslužek se uravnava po prostoru. Nekateri zaslužijo do bro, drugi zopet malo. Kar se tiče podporne organizacije, smo dobro preskrbljeni. Zdaj imamo štiri podporna društva, ki spadajo k raznim jednotam. Torej ima vsakdo najlepšo priliko, da je član podporne organizacije.

Dotakniti se moram tudi pete redne konvencije in "Gl. Nar.", ki se zaganja v našo jednoto kot razkačen in strupen gad.

Dne petega januarja je imelo naše društvo "Bratska Ljubzen" svojo sejo. Na seji se je prečitalo pismo, katerega nam je pisal br.

A. Smodej iz Colorada, v katerem vprašuje, zakaj ne protestiramo proti pisavi "Gl. Nar." Na tem mestu hočem povedati, zakaj nismo protestirali.

Pri "Gl. Nar." tolmačijo proteste narobe. Zato je najboljšje, da se z ošabno gospodo v New Yorku temeljito obračuna, kedar nam poteče naročnina. Jaz, kakor mnogo drugih tukajšnjih članov, smo popolnoma na jasnem, kaj bomo storili z "Gl. Nar."

Dolgo časa je ta list farbal slovensko javnost v Ameriki. Zdaj je mera polna, ko je hotel še glede 5. rodnice konvencije nasuti članom in članicam S. N. P. J. peska v oči.

Pred osmimi leti je list agitiral za Roosevelta. Roosevelt je bil takrat vse, sploh najpopolnejši človek na svetu. Pri zadnjih volitvah pa ni bil Roosevelt nič. Zdaj je bil Taft tista vrta dušica, ki bo odrešila vse ameriško ljudstvo. Spreobrnjenje je prišlo pri listu kar čez noč. Roosevelta so kot nerabnega malika pogazili v blato, in na ščit so dvignili Tafta.

Pred štirimi leti je list agitiral tudi za republikansko stranko. Ko so ga Slovenci iz Milwaukee vprašali, zakaj agitira za to stranko, se je še precej pošteno odrezal. Odgovoril je, da se ni treba ozirati na oglese, menda zato, ker so plačani dobro. Ali lani je pozabil tudi na to, kar se je pisalo pred štirimi leti, ko je odgovarjal "sočijem" v Milwaukee. Gospodom pri listu je vzrastel greben in zapisali so, da se po volitvah sociji trkajo na prsa, da imajo dosti glasov, ker voliči niso vedeli, zakaj so glasovali.

Gospodje, vi imate volilec za be- dake! Ali večjih slabomunjev ni, kot so pri "Gl. Nar." Saj sproti pozabite, kar ste pisali prejšnji dan. Ali niste vsaki dan delali reklamo za Tafta, končno ste pa ž njim pogoreli, da je bilo groza? Ali še ne vidite svoje blamaže? Taft je šel nazaj, socialistični kandidat — oziroma stranka je pa pomnožila svoje glasove približno za sto odstotkov. Vi ste šli rakovo pot, preklicani "sociji" pa naprej!

Kdor je tako kratkoviden za važne politične dogodke, je še bolj slep za dogodke v podpornih organizacijah. Zato pa roke proč od S. N. P. J., ker drugače se bodele praskali za ušesi, ko bo prepozno! Pozdrav vsem bratom in sestram S. N. P. J. — "Glasilu" pa po začrtani poti naprej in v spreh ne bo izostal.

Frank Tomie.

Breezy Hill, Kans.

Obveščam vse člane in članice, da naj se v polnem številu udeležijo dne drugega februarja ob devetih dopoldne.

V "Glasilu" ste čitali, da so bile razposlane prošnje za vsprejem otrok v otroški zavarovalni oddelku. Zatorej pridite vsi na sejo, posebno oni, ki želite zavarovati svoje otroke pri naši jednoti.

Na tej seji se bo vpisalo imena in starost otrok v poseben imenik. Določil se bo čas zdravniške preiskave za vse skupaj. Ker mora biti na zahtevo iz gl. urada pri zdravniški preiskavi navzoč društveni tajnik pri slehernem otroku, je potrebno, da člani vpoštevajo skupno zdravniško preiskavo otrok. V nasprotnem slučaju bi imel društveni tajnik mnogo sitnosti in potov. Tajnik ne more biti na razpolago za vsakega posebej in vsaki čas. To lahko vsakdo prevdari, da je resnica.

Bratje in sestre S. N. P. J.! Zavarujte svoje otroke pri naši jednoti, ker vam je osigurana boljša pomoč kot pri raznih angleških zavarovalnicah.

Marsikdo je plačeval tam že eno ali več let, nakrat je pa noč vzela agenta in vaš težko prisluženi denar je bil proč.

Nadalje prosimo vsa cenjena društva S. N. P. J., ki so vpisala že vsoto, da malce počakajo. Ko dobimo od vseh društev odgovor, bo zadeva takoj urejena. Društva, ki še niso odgovorila, naj blagovolijo poslati svoj odgovor do 30. januarja.

Rochus Godina, tajnik.

Mascoutah, Ill.

Mascoutah je majhno in prijazno mestce. Le premogari, ki imajo svoje hiše, niso to, kar bi morali biti: zavedni strokovno organizirani delavci. Bojijo se kompanijskih mogotcev, da se tresejo kolena pred njimi. Ako bi tukaj ne bilo slovenskih premogarjev, ki so

skozinsko zavedni, bi premogarski baroni upregli po dva in dva, kakor v domovini voličke. Ali mi smo se potegnili zanje in zastavali. Že kar hodim po svetu, še nisem videl takega suženjstva kot tukaj. Ako gre kdo k bosu dovoljo kremena in škrl, ga pošlje k v — u. "Super" je pa še slabši kot bos. Najrajše bi videla oba, da bi delavci delali zastoj. Iz tega razloga ne svetujem nobenemu slovenskemu rudarju, da bi sem hodil za delom.

V podporni organizaciji še dobro napredujemo in imamo več podpornih društev. Naše spada k S. S. P. Z. Kdor še ni pri podporni organizaciji, naj se ji pridruži. Nihče neve, kje ga čaka bolezen in nesreča. Marsikdo pravi, kaj mi hoče društvo? Ali kedar pride bolezen ali nesreča, tedaj so bratje organizirani v podporni organizaciji dobrodošli. Do danes še nisem nobenemu odklonil podpore, če me je prosil za njo. Vendar pa želim da se vsako organizira v podporni organizaciji. Ako bi bili vsi organizirani, bi dosegli prav lepe uspehe v moralnem in materialnem oziru.

F. Kravanja.

Bear Creek, Mont.

Že dolgo ni bilo dopisa iz naše naselbine. Zato sem se odločil, da odgovorim rojakom, ki vprašujejo, kako je tukaj z delom, ker bi vzelo preveč dela, ako bi odgovarjal vsakemu posebej.

Tukaj delamo v premogokopih, katerih je pet in so lastnina različnih družb. Zdaj delamo s polno paro. Ali kako dolgo bo trajalo to stanje, pa ne morem povedati. Zasluzek je različen. Odvisen je od prostora in pridnih rok. Vsi smo člani strokovne organizacije in imamo tudi več podpornih društev, da se lahko vsak rojak zavaruje, ako ga vdari roka kapitalizma, kakor je udarila našega br. Ignacija Lušina, člana društva, šte. 112. Nismo imeli mnogo upanja, da bo okreval, ker je tri dni ležal brez zavesti vsled poškodb, katere mu je prizadajalo kapitalistično profitolovstvo. Zlomilo mu je eno roko, eno nogo in tri rebra. Pretrpel je neizrečne bolečine in muke. Sedaj se mu je obrnilo na boljše in imamo upanje, da ostane še v našem središču. Vzelo bo pa mnogo časa, predno bo sposoben za delo — kapitalistično tlako.

Za leto 1913 je društvo "Slovenski Sinovi", šte. 112 izvolilo naslednje uradnike: Predsednik John Hodnik, podpredsednik Rud. Krive, tajnik John Kastelie, blagajnik Frank Rihar, zapisnikar Ant. Ermene. Nadzorniki so: John Luzar, Jakob Sudar in Pavel Peshel. Bolniški odbor se voli po potrebi. Reditelj je John Majer.

Seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu od dveh popoldne v prostorih John Cesharka.

John Kastelie, tajnik.

Cleveland, Ohio.

Želja vsakega posameznega delavca je izboljšati svoj bedni položaj. To je tudi njegov pravo, ker ima vsak delavec iste pravice do življenja, kot vsakdo drugi. Posamezni delavec si ne more izboljšati svojega položaja, zato se pa združuje v organizacijah, da doseže z združenimi močmi, kar je pojedincu nemogoče.

Do tega prepričanja smo prišli tudi Slovenci v Clevelandu in smo se zavezali, da ustanovimo svojo zadrugo. Danes ni več dvoma o tem, da bi se zadruga neuresničila. Izvoljen je odbor 15. članov in v zadrugo je vpisanih 300 članov. V najkrajšem času bo zadruga inkorporirana in potem začnemo s pozitivnim delom: odprli bomo svojo zadrugo prodajalno. Uverjeni smo, da bomo uspevali. Kjer je sloga, tam je tudi napredek.

Kako je prišlo do tega, da smo ustanovili zadrugo v Clevelandu? To je izvršila nezadovoljnost. Občezano je, da je nezadovoljnost tista sila, ki priganja človeštvo k napredku, ki je udomočena pri vseh slojih. Nezadovoljni so bili naši grocerijski trgovci s svojo trgovino. Poljubno so nam narekovali cene za živila in dajali blago, kakeršno je bilo po njih mnenju dobro za konzumente. Končno tudi s tem niso bili zadovoljni. V svojem glasilu, "Cl. Am." so nam pričeli narekovati, kako se moramo ravnavati, ako hočemo ostati še pri njih v milosti. Struna je bila sedaj preveč napeta in je naravno počila. Kar nenadoma se je

vzbudila med tukajšnjimi Slovenci želja po ustanovitvi zadruge. Pričeli so nadlegovati lastnika "Cl. Am.", da naj skliče shod za ustanovitev zadruge. Ali lastnik, zvest svojim gospodom, je vsakega odvrnil. Ko je pa uvidel, da z odvrčanjem nič ne doseže, je po odločnem nastopu sedanjega predsednika, vendar natisnil majhen oglas za shod. Seveda ni delal reklame, kot je dela za brezbarvni politični klub, pa vendar je bila dvorana polna do zadnjega kotička. Takoj prvi večer se je izbral začasni odbor, ki je imel nalogo urediti vse potrebno za pričetek. Odbor je rabil pomočnika, da bi obveščal javnost o svojem delu. Ker je "Cl. Am." edini slovenski list v Clevelandu in ki vedno bobna v svet, da je delavski list, se je odbor obrnil do tega lista. "Cl. Am." je pa tudi takoj pokazala, katerega koristi zastopa. Kar je prinesel odbor, so v uredništvu takoj obesili, da ni ostalo nič, ali so pa notico skrili v kakšen kotiček, da jo ni živ krst zapazil. Poslušali so se vsakovrstnih zvijač. Natisniti niso hoteli letakov za shod in tiskati plačnega oglasa. Mesto da bi se tiskalo 150, se je tiskalo 15, poleg je pa bila prav nerodno pristavljena črka d. Da bi nas tem ložje vlekli za nos, so se izgovarjali, da nimajo časa in prostora v listu, ker je bilo preveč trgovskih oglasov v njemu. Oglasi pa dobro nesejo, ako se vzame štiri-pačna kolona. List je bil tako napolnjen z oglasi, da za delavce ni bilo prostora, ko so izrekli željo, da se hočejo organizirati zadrugo na gospodarskem polju. Pa tak list naj bi bil delavski! Lahko se ima za norega nekaj ljudi in nekaj časa. Nikdo se pa ne more norčevati iz vseh ljudi in trajno. Te resnične besede naj si zapišejo v sree pri "Cl. Am."

Pri takih razmerah smo pa vseeno hitro napredovali. Kar pred kratkim ni nikdo sanjal, da se bo hitro uresničilo, je sedaj tu. Najbolj hvaljevredno je pa, da se ne dela nobene razlike glede prepričanja. Rojaki so spoznali zlato resnico, ki odloča pri vsaki zadrugi. Vsi smo enaki trpinji in vseh je želja izboljšati svoj položaj, vsi smo vpreženi v en jarem in vsi smo enaki po razredu, zatorej bomo složni in ne dajmo se hujskati po hujskačih, ki bi bili radi naši voditelji, cepajoč nas v razne skupine, da bi tem laglje vlekli dobiček od nas zavoljo naše nesloge. Mi ne rabimo voditeljev. Z združenimi močmi lahko dosežemo vse. Delajmo rama ob rami za vzbujanje svojega tužnega položaja in za napredek našega naroda in človeštva vobče, da ne bomo vedno zadnji, kjer gre za napredek.

Kdor izmed bratov naše jednote še ni član zadruge, naj se pridruži, saj gre za njegov in njegovih svojcev dobrobit.

And. Bogataj, član šte. 5.

Opomba uredništva. Kedar gre za napredek in organizacijo, vam ni treba ponujati oglasov Cl. Am. V tem slučaju se obrnite na "Glasilu" ki ima nad tisoč naročnikov v Clevelandu in okolici. Za organizacijo, ki ima koristiti Slovincem v Ameriki, so predala v "Glasilu" vsakemu odprta. To je v smislu Molekove resolucije in pravil. Poleg izhajata v Chicagu še dva lista, ki imata lepo število naročnikov v Clevelandu in okolici. V uredništvu obeh listov vam bodo radi izpolnili vsako željo glede zadrugne organizacije. Danes se ne vpraša, kje izhaja list, temveč kakšno gradivo prinaša in če zastopa koristi delavstva ali ne. Ako pošljete svoje dopise glede organizacije v čikaške liste, vas stane le dva centa za znakmo. Tam se morate pa pripraviti z uredniki in zgubljati čas po nepotrebnem.

Brereton, Ill.

Obveščam vse brate društva "Svoboda", šte. 80, da se bodo seje v februarju in marcu vršile pri br. T. Felcu radi zime. Ko se malo ogreje, bomo pa zopet zborovali v mestni dvorani.

Zaeno priporočam članom, da se bolj redno in v večjem številu udeležujejo mesečnih sej in plačujejo redno asesment, da ne bo treba nobenega suspendirati. Saj je obče znano, da suspendiran član ne dobi bolniške podpore. Marsikdo, ki je suspendiran in ne dobi bolniške podpore, zabavlja odboru, dasi je vsega sam kriv.

Člani, ki dolgujejo še en dolar za veselico, naj poravnajo ta znesek do 20. januarja. Društvo je

sklenilo, da se vse take člane suspendira, ki ne poravnajo dolžnega zneska do omenjenega dne in jih zaznamuje kot mrtve ali nekoristne člane. Da se izognete temu, poravnajte dolžno vsotico, pa bo vse v najlepšem redu. Tako koristite sebi in društvu. Podpirati moramo drug drugega. Eden za vse, vsi pa za enega!

Ustanovili smo novo društvo, katerega hočemo pridružiti S. D. P. P. Družbi. Kdor želi pristopiti k društvu, naj se zgleda pri br. F. Alešu, ali naj pa pride v februarju na sejo, ki se bo vršila v prostorih T. Felca.

Slovenci! Zavarujmo se za slučaj bolezni, nezgode in starosti dokler smo mladi. Gorje delavcu v deželi najbolj razvitega kapitalizma, ako ni pri podporni organizaciji.

T. Feltz, tajnik.

South Range, Mich.

V odbor društva "Danica" šte. 22. so bili izvoljeni za leto 1913 naslednji bratje: Predsednik Pavel Ozenich, podpredsednik John Freshern, tajnik Math D. Likovich, Baltie, Mich., II. tajnik Jos. Klobučar, blagajnik Alojs Dolar, Trimountain Mich. Bolniška obiskovalca sta: Anton Ozenich in M. Čebašek. Nadzornika sta: Jakob Zdelal in Jos. Ozenich. Zastavonoša: Frank Žitnik in Ant. Kruzič. Maršal: Joe Simon. Oskrbnik A. Simene.

V minoletem letu smo vzljeli raznim težkočam napredovali prilično. Zgubili smo dva brata, katera nam je ugrabila nemila smrt. Imeli smo več bolnikov in vsled nezgode poškodovanih bratov, katerim smo najboljše stregli po svojih močeh.

Bratje stojmo trdno drug za drugim in za napredek društva in jednote.

M. Likovich, tajnik.

Chicago, Ill.

Društvo "Slavija", šte. 1. je na seji dne 12. januarja zaključilo, da si napravi svojo zastavo. Do tega koraka silijo razmere, bratstvo in sloga. Kmalu bo napočil čas, da bode društvo priredilo zaželjeno slavnost: razvije svojega prapora. Nismo več daleč, ko se vam bo nudila druga znamenita slavnost: desetletnica društvenega obstanka in rojstva S. N. P. J. O tem bomo razpravljali drugokrat.

Ako pomislimo, da smo se vžle slahim razmeram v društvu odločili za nabavo društvene zastave, potem se moramo zavedati, da se moramo zanesti na dobro voljo in usmiljena srca posameznikov. Da se naša želja čimprej uresniči, je društvo izvolilo tekmovalni odsek, ki ima potrebne listine iz društvene urada za nabiranje prostovoljnih doneskov.

V tekmovalni odsek so izvoljeni:

M. Potokar, J. Verščaj, F. Kramaršič, M. Kastrun, J. Žvanut, M. Sholar, J. Rudman, J. Andlovie, V. Maršol, J. Grile.

Čas za slavnost še ni določen. O tem se bo razpravljalo na seji februarju. Uverjen sem, da bo t. novica presenetila slehernega rojaka v Chicagu in okolici.

Člani "Slavije" bodimo ponosni na ta zaključek. Saj naša zastava ne bo zastava boja, ampak ostane spomin poznejšim rodovom, da se bodo zbirali krog nje v ljubni in slogi, kot se bomo tudi mi.

Ker bo slavnost v zvezi z veliko požrtvovalnostjo s strani odbora in članov, je potrebno, da pridejo vsi člani na sejo v mesecu februarju in tam povedo svoje mnenje glede važnih sklepov.

John Žvanut, zapisnikar.

Cleveland, O.

Kot novoizvoljeni tajnik društva "Vodnikov Venec", šte. 141 naznanjam vsem članom in članicam, katerim je nemogoče udeležiti se društvenih sej zavoljo tehničnih vzrokov, naj se osebno zgledajo pri meni do 25. v mesecu.

Kdor ne plača asesmenta do zgoraj omenjenega dne, je v smislu pravil suspendiran. Z dnem 25. v vsakem mesecu bom zaključil mesečno poročilo, kakor tudi društveni mesečni račun.

Ob tej priliki priporočam vsem članom (icam), naj pazno prečitate pravila. To je najvzporednejše sredstvo za vzdrževanje društvene reda. Do sedaj smo imeli lep red v društvu. In tako bomo ostali tudi v prihodnjem letu, ako bomo vsi storili svojo dolžnost.

Bratom, ki so vpisali svoje otro

ke v zavarovalni oddelku, priporočam, naj se zglasijo pri tajniku s svojimi otroci, kateri pojde z otroci k zdravniku, da jih vpišejo v njegovo prejšnjo. Prosim, da se zglasite zvečer od šeste ure naprej.

Opozarjam članke, da se v prihodnje ozirajo na sklep december-ske seje, pri kateri smo izvolili novega društvenega zdravnika dr. F. J. Kerna in ne prejšnjega dr. J. M. Seliškara. Člani, ki so vpisali nove kandidate, naj vzamejo to v naznanje.

Vinko Kenič, tajnik.

La Salle, Ill.

Zdaj po novem letu lahko vsak član ali članica zavaruje svoje otroke v otročjem zavarovalnem oddelku S. N. P. J. Zategadelj priporočam vsem članom in članicam, ki želijo zavarovati svoje otroke, da jih pripeljejo dne 19. januarja v dvorano F. Pirnata ob desetih dopoldne.

Vse članice opozarjam, da naj se zanesljivo zglede na seji v prihodnjem mesecu, ker drugače so suspendirane že v prihodnjem mesecu.

Do 25. v mesecu mora biti mesečno poročilo v gl. uradu. Vsled tega mora vsaka sestra plačevati točno mesečni prispevek. Ako ne more priti na sejo, naj ga pošlje po drugi sestri ali pa prinese ob pravem času na dom tajnici.

Nekatere sestre se ne brigajo za društvene prispevke. S temi se bo ravnalo po pravilih.

Vsaka sestra, ki obiskuje bolnišnice, pa ne pride na sejo, bo plačala en dolar v društveno blagajno.

Seje se vršijo vsako drugo nedeljo ob dveh popoldne v dvorani F. Pirnata.

Fany Novlan.

Naznanila in vabila.

La Salle, Ill.

Obveščam vse članke društva "Sokol", šte. 98, da bo dne 19. januarja (to je prihodnja nedelja) vpisovanje otrok v zavarovalni oddelku. Vpisovanje se bo pričelo ob desetih dopoldne v dvorani br. F. Pirnata. Navzoč bo tudi zdravnik.

Članom, ki se niso udeležili seje dne 12. t. m., naj služi v direktivo, da naše društvo priredi na pusti tork zvečer veselico v korist društveni blagajni. Veselica se vrši pri br. F. Pirnatu in začne točno ob osmih zvečer, trajala bo do šestih zjutraj.

Član, ki se ne bo vdeležil veselice in opravičil s tehtnim vzrokom, bo plačal en dolar v društveno blagajno.

Za svežo pijačo in okusen prigrizek bo skrbel odbor.

Na veselico vabimo uljudno tudi ostalo občinstvo.

Na svidenje dne četrtega februarja!

Ignatz Volk, tajnik.

Akron, Ohio.

Društvo "Dolenjec", šte. 170 je sklenilo na zadnji seji, da priredi veselico dne prvega februarja. Radi važnih vzrokov smo morali preložiti veselico na pet in dvajsetega januarja. To naj vzamejo bratje društva "Dolenjec" na znanje!

Veselica se bo vršila v prostori br. Martina Železnikarja, Bolivar Road, šte. 432 v Barbertonu.

Na veselico vabimo najuljudnejše vsa slovenska bratska društva, posebno pa društvo "Triglav", šte. 48 in žensko društvo "Slovenke v boj za narod", šte. 150, da posetijo našo veselico, na kateri bo obilo raznovrstne in izvrstne zabave.

Vstopnina je prosta. Člani, ki se ne udeležijo veselice, plačajo en dolar v društveno blagajno.

Na veselo svidenje dne 25. januarja na veselici!

Vincencij Zure, tajnik.

Barberton, Ohio.

Vsem članicam, društva "Slovenke v boj za narod", šte. 150 na znanje.

Prihodnja seja dne 26. januarja se vrši v dvorani Uršule Dormich, 426 Bolivar Road. Želim, da se članice polnoštevilno udeležijo seje. Posebno opozarjam članice, ki se dolgujejo na asesmentu, da poravnajo zaostali dolg na prihodnji seji.

Na dnevnem redu imamo mnogo važnih točk. Predložil se bo celoletni račun in vsaka članica bo dobila tudi nova pravila.

Zdaj bo stalen asesment \$1.40 mesečno.

Novoizvoljene uradnice za leto 1913 so: Predsednica Mary Platnar, podpredsednica Mary Benko, tajnica Mary Balant, II. tajnica Ivana Kramar, blagajnica Ivana Merkun. Nadzornice so Neža Jančič, Apolonija Likovič in Ivana Luže.

Mary Balant, tajnica.

Dunlo, Pa.

Društvo "Vrtni Raj", šte. 174 priredi v torek dne četrtega februarja veliko pustno veselico v "Slov. dvorani".

Sporod je zelo bogat. Igrala se bode enodejanska veselica "Raztresenca", ki bo provzročila obilo smeha. Izmed drugih točk so najinteresantnejše: Šaljiv sročolov za bogate nagrade. Petje. Korakanje po stopnjah do ječmenovca. Po-bratimlja z ječmenovcem, Ples itd.

Med presledki se dobijo okusne in suhe kranjske klobase, pravi kozji in ovčji sir. Kje je zadnja veselica v predpustu, vabimo vse Slovence iz bližnjih in daljnih krajev, da pridejo na veselico in užijejo nekaj veselih uric, predno napoči doba dolgega posta.

Vsi na krov dne 4. februarja ob sedmih zvečer!

Na veselo svidenje!

ODBOR!

Hackett, Pa.

Naznanjam vsem članom društva "Rdeči Prapor", šte. 90, da se bodo seje odslej vršile vsako tretjo nedeljo v mesecu pri br. M. Furarju.

Društvo je zaključilo, da mora vsak član plačati asesment do tretje nedelje zvečer. Kdor ne bo vpoštevval društvenega zaključka, s tistim bo društvo seveda ravnalo po pravilih.

Društvo ne more založiti za nikogar asesmenta, ker je društveno blagajna prazna.

Anton Mrak, tajnik.

Brooklyn, N. Y.

Društvo "Bratska Zveza", šte. 140 je izvolilo za tekoče leto naslednje uradnike: Predsednik M. Ivanšek, podpredsednik M. Jakič, blagajnik Ant. Staudohar in reditelj France Gasparin. Nadzorniki so: Matija Cvetkovič, George Jurkovič in Anton Kovač.

Želim, da bi novi odbor delal složno in uspešno za procvit društva in jednote!

J. G. tajnik.

Fitz Henry, Pa.

Društvo "Svobodomislec", šte. 169 je sklenilo na redni seji, da priredi dne 25. januarja veselico v korist društveni blagajni. Na veselico bo svirala godba na pihala. Vstopnina en dolar. Pivo prosto in za prigrizek bode preskrbljeno.

Na veselico vabimo najuljudnejše društva "Slovenska Zastava", šte. 64, "Lunder Adamič", šte. 165, "Novi Dom", šte. 117 in "Prostomislec", šte. 87.

Veselica se bo vršila v italijanski dvorani sv. Barbare. Začetek točno ob šestih zvečer.

Fr. Indof zapisnikar.

Cleveland, Ohio.

Članom društva "Primož Trubar", šte. 126 se naznanja, da se društvo udeležijo slavnostnega razvitijske nove zastave bratskega društva "Lipa", šte. 129 v nedeljo dne šest in dvajsetega januarja ob eni popoldne v dvorani br. P. Kogoja. Zavoljo razvitijske zastave se bo vršila mesečna seja ob devetih dopoldne v istih prostorih.

V odbor za leto 1913 so bili izvoljeni: Predsednik Mihael Kos, podpredsednik Josip Faletič, tajnik Fr. Hudovernik, blagajnik Josip Bizjak, zapisnikar Jos. Globočnik. Nadzorniki so: M. Lah, J. Jene in Ferd. Koblar. Reditelj Fr. Dobro. Zdravnik dr. J. M. Seliškar, 6127 St. Clair Ave.

F. H. tajnik.

Cleveland, O.

Ker je v zadnjem imeniku uradnikov za leto 1913 izostalo poročilo za društvo "Naprej", šte. 5, naj bratje blagovolijo vpoštevati sledeča imena:

Predsed. Avgust Kužnik, 8323 Connecticut Ave. S. E.; tajnik Anton Peterlin, 1143 E. 63rd St.; blagajnik Josip Bviki, 6029 Glass ave., N. E.; društveni zdravnik dr. Frank J. Kern, 6204 St. Clair ave. Vsi v Clevelandu.

Dne 26. januarja se udeležijo naše društvo korporativno slavnostnega razvitijske zastave dr.

Lipa, šte. 129. Vsem članom priporočam, da se omenjenega dne zberejo v dvorani P. Kogoja do dveh popoldne.

Anton Peterlin.

Vesti iz domovine.

LJUBLJANA IN KRANJSKO.

— **Klerikalne volilne goljufije pred najvišjim sodiščem.** Pred novomeškim okrožnim sodiščem se je vršila svojočasno obravnava proti Francu Kržišniku, županu v Kostanjevici, in sicer zaradi lahke telesne poškodbe in zaradi pregreška po § 8. volilnega zakona. — Za časa občinskih volitev v Kostanjevici si je znal pridobiti Fr. Kržišnik od žene posestnika Jos. Jurša Juršovo glasovnico. To glasovnico je Kržišnik tudi sam izpolnil. Kržišnik se je zagovarjal v Novem mestu, da ni imel namena in niti ni samolastno izpolnil glasovnice. Šel je res k Juršu, toda tega ni vedel, da ni gospodarja doma. Žena mu je glasovnico svojevoljno izročila, češ, saj sem jaz gospodinja, posestnica, imam volilno pravico, ki jo izvršujem po svojem možu. Zaradi tega, tako je trdil Kržišnik, je bila žena upravičena izročiti mi glasovnico. Temu mnenju se je pridružil tudi novomeško okrožno sodišče in klerikalni župan v Kostanjevici France Kržišnik je bil sicer obsojen zaradi lahke telesne poškodbe na sto kron globe, pregreška proti volilnemu zakonu pa je bil oproščen. Proti oprostiti razsodbi se je pritožilo državno pravništvo na najvišji sodni dvorin v ponedeljek se je vršila na Dumažu tozadevna obravnava. Ničnostna pritožba državnega pravništva je zastopal pred kasacijskim dvorom kot zastopnik generalne prokurature višji deželni sodni svetnik Okretič. Izvajal je, da je ničnostna pritožba utemeljena, ker sme žena izročiti glasovnico svojega moža, le če je v to od svojega moža pooblaščen. Da izvršuje žena lahko tudi svojo volilno pravico po možu, na stvari ne izpremeni ničesar, ker sme to volilno pravico izvrševati le po svojem možu, nikakor pa ne po tretji osebi. Kasacijski dvor je ničnostni pritožbi ugodil, razveljavil oprostitelno obsodbo novomeškega sodišča in obsodil župana France Kržišnika zaradi pregreška po § 8. volilnega zakona na denarno globo 200 kron.

— **Zblaznela je v študentovskih ulicah v Ljubljani bivajoča zasebnica Marija Sladič Prepeljati** so jo z rešilnim vozom v blaznico.

— **Poskušen samomor.** Hiralec 21 let stari bivši železniški uradnik M. Zalokar je dobil nekaj denarja. Kupil si je revolver in pogl. krogo vase. Ranjenega so prepeljali v deželno bolnico.

— **Oslabla je na Tržaški cesti** 72letna zasebnica iz Gline Marija Mulčeva, katero so prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

— **Obesil se je v svojem stanovanju na Krakovskem nasipu št. 10 v Ljubljani sluga in železniški figurant Ivan Kiki.** Mož je bil že dalje časa bolehen in je izvršil samomor v duševni resignaciji, boječ se popolnega duševnega propada. Ko je bil sam doma, se je odločil, da konča svoje življenje. Vzel je novo tanko vrvice, odprl omaro za obleko ter se v nji žepe obesil. Ko sta prišli popoldne dve ženski po opravljeni k njegovi soprogi, ki je pa takrat ni bilo doma, sta našli stanovanje odprto in nikogar v njem, a nista pogledali v drugo sobo. Šele potem, ko sta povprašali pri sosedih, kako da ni nikogar doma, pa je vse odprto, so šli še enkrat v stanovanje in pogledali v drugo sobo, opazili moža v omari in mislili, da je tam spal, ter so ga pustili pri miru. Okolo 4. popoldne pride soproga domov in ko so ji povedali o čudnem dogodku, da mož spi v omari, je šla pogledat in opazila, da je nesrečnik že mrtov. Po komisijem ogledu okolo 5. popoldne so mrtveca odpeljali v mrtvašnico na pokopališče.

— **Dolenjska pod snegom.** Po izredno toplih dneh in južnih vetrovih je zavrnila huda burja po jugu padajoči dež. Preko noči je zapadla par cm. debela plast snega. Nad Dolenjsko je ležala skozi ves dan gosta megla, za te kraje bolj nenavadna prikazen.

— **Nesreča ali umor?** V Hletišah, glavarstvo Logatec, so našli kakih 100 korakov od pota moško truplo, ki je moralo že nad pol leta ležati zunaj. Glava, noge, čevlji vse je ležalo raztreseno drugo od drugega. Listin mrtvec ni imel pri sebi, zato se identiteta ne da dognati. Obleka je boljše vrste, truplo je pa skoro docela razpadlo ter poškodovano po zvereh. — Nekateri spravljajo dogodek v zvezo z gradnjo nove ceste Rove-Žiri. V bližini ni slišati, da bi koga pogrešali.

— **Ustrelil se je v Podgradi pri** Postojni 38 let stari čevljarški mojster Jožef Benčina z Reke. Zapusča ženo in šest nepreskrbljenih otrok.

— **Preprečen vlom.** Scagnetti-jev uslužbenec je okoli sedmih zvečer opazil moškega, ko je hotel vlomiti pri oknu v Krisperjevo skladišče. Cesta na Rudolfovo železnico, nakar ga je prepolnil proti Šiški. Okoli 10, se pa lopov zopet povrne in začne znova poskušati pri oknu svojo srečo, a sta ga Scagnetti in preje omenjeni uslužbenec tudi sedaj opazila in prepolnila. O tem obveščen policijski stražnik je šel takoj na lice mesta in je prijel storilca, ki mu je napovedal napačno ime, pozneje pa se je dognalo, da je možakar slaboglasni potepuh Lovro Muha, rojen 1874. v Horjulu, ki ima zaradi svojih deliktov za mesto preprečen povratek. Oddali so ga sodišču.

— **Nesreča na železnici.** Preko železniške proge je šel zvečer na Lazah 45 let stari delavec Janez Makovec. V tem trenutku je prišel na postajo brzovlak. Stroj brzovlaka je Makoveca zgrabil ter ga vrget z vso silo na tla. Makovec je poškodovan na levi roki, nogi in na glavi.

— **Zemlja se je podsula v rudniku v Zagorju ob Savi na delavca Lovrenca Borštnerja.** Borštner ima zlomljen križ ter bo skoro gotovo umrl.

TRST.

— **Izpred tržaške porote.** Lovrene Sanein, roj. 25. julija 1894. v Boljuncu, pristojen v Dolino, samec, je obtožen zavratnega umora. Dne 13. oktobra l. 1912 je Sanein zabodel z nožem Matija Mavro v gostilni Ivana Kraljiča v Boljuncu. Prizadel je Ivanu Otulak telesno poškodbo in končno je obtožen tudi tatvine. Sodišče je prisodilo obsojenca 2 leti ječe, od katere pa se mu odštejeta dva meseca preiskovalnega zapora. S to razpravo je zaključeno letošnje porotno zasedanje.

— **Z Jesenic do Trsta pod vozom.** Na tržaškem državnem kolodvoru so aretirali 25letnega kovača Valterja Maroschija, rodom iz Berlina, ki je na Jesenicah zlezal pod železniški tovorni voz, se tam kaj spravil na os in se tako pripehljal v Trst, ker ni imel denarja za vožnjo.

— **Otrok se je sežgal.** V bolnišnico so pripeljali pet mesecev starega Albija Semie iz Sv. Križa, ki je padel iz naročja svoje sestre naravnost v žerjavico na ognjišče. Otrok je bil poln težkih opeklin in je kmalu izdihnil. Ker se je zdela zdravnikom stvar sumljiva, so o zadevi sporočili sodnijski oblasti.

— **Ranjen kmet.** V tržaško bolnišnico je bil sprejet kmetovalec Josip Križman iz Saleza, katerega je kmetovalec Josip Grilane tudi iz Saleza ustrelil trikrat z revolverjem. Stanje Križmanovo je nevarno.

— **Smrtna neizgoda vojaka na straži.** Vojaka, ki je stal na straži na železniškem mostu blizu Prvačine je zadel brzovlak in ga popolnoma razmesaril.

— **Tatvina v tehničnem zavodu v Trstu.** Na tem zavodu opažajo že več mesecev velike tatvine železa posebno pa bron in kositarja. Skupna škoda znaša do sedaj že čez 10.000 K. Končno se je vendar le posrečilo, da so tatove zasledili. Metali so namreč delavci livarji ukradene dele čez zid, na drugi strani pa so njihovi tovariši pobirali ukradeno blago. Aretirali so 7 livarjev, ki so tatvino priznali. Obdržali so vse v preiskovalnem zaporu.

— **Zagonetna smrt.** Strežajko Virginijo Danelutti so našli mrtvo v njenem stanovanju v ulici Carducci. Strežajka je do zadnjega trenutka opravljala svoj posel in iz ničesar ni bilo sklepati, da jo bo usoda tako nenadoma doletela. Poklicali so zdravnika, ki je našel Daneluttijevo ranjeno in okrvavljeno. Iz raznih okolnosti je sklepal zdravnik, da gre za zločin. Poklicali je preiskovalno komisijo. Ni še dognano, če je Danelutti umrla naravne smrti, če se je sama usmrtila ali če se je zgodil zločin.

— **Pretrčljivi prizori** so se nudili občinstvu ob odhodu parnika "Dubrovnik", ki prevažajo vojake v Dalmacijo. Bilo je zbranih na pomolu mnogo rezervistov — večinoma Tržačani — z družinami. Hudo in pretresujoče je bilo gledati slovo vojakov od staršev, sester, znancev ali družine. Mati je poljubljala sina, žena in otroci so pozdravljali očeta-vojaka, brat je pozdravljaj brata. Mučno je bilo poslušati jokanje žena in otrok, ki se niso hoteli ločiti od svojega draga. Prihajalo jih je vedno več; na pomolu so se množile družine odhajajočih vojakov. Vedno glasnejši postaja jok in stok žena in otrok. Zapela je sirena. Odhajajoči silijo vsi na krov. Mahajo z robei, kličejo: adijo, pogumnejši zapojejo; parnik se oddaljuje vedno bolj; zadnji vzkliki in pozdravi. Množica gleda za parnikom; na čelu vseh je čitati skrbno mučne misli: Se bodo vsi vrnili?

— **Avtomobilska nesreča pri Sv. Ivanu.** Pri Sv. Ivanu je trčil avtomobil, ki se je pripeljal iz Bazovice, v enovprežni voz. V avtomobilu je bilo šest oseb. Suneč je bil tako silen, da se je avtomobil prekrulnil. Vsi potniki so več ali manj poškodovani. Posebno težko sta poškodovana 19letni sofer Josip Mazotti in Franc Pinquentini, katera so morali odpeljati v bolnišnico.

— **Tri smrtne nezgode v tržaški luki.** V tržaški prosti luki so se pripetile na en dan kar tri smrtne nezgode skoro ena za drugo. Morar in čuvaj Franc Svitanovič je padel s parnika "Filippo Artelli" in se je poškodoval v levem boku in dobil notranje smrtne poškodbe. Zavirač 23letni And. Risnik je padel med premikanjem raz lokomotivo, ki ga je raztrgala. 55letni Ivan Dornik pa je padel s krova parnika "Linz" v notranje prostore, pri čemer si je razbil lobanjo in obležal mrtov.

— **Nezgodna na državni železnici.** Na tržaškem kolodvoru se je zgodila nesreča, ki je smrtnonevarno poškodovala mladega železničarja And. Grižnika. Pri premikanju je prišel med vozove, ki so ga vlekli za kakih 20. metrov daleč in potisnili med ogibno napravo. Smrtnonevarno ranjenega Grižnika so pripeljali v mestno bolnišnico. — Tudi te nezgode je vzrok večkrat ožigosano spekulativstvo železniške uprave. Pri premikanju navadno primanjkuje sposobnih oseb, ki bi nadzorovale delo, in je sploh število osebja nezadostno. Zaposleni delavci morajo garati preko vsake mere in v večni nevarnosti. Grižnik je nova žrtev sistema in spekulacij uvedenih državnih železniceh. Neki lokalni list omenja nezgodo in se zaganja v uradnika Rožanca, ki se je baje protivil temu, da bi ponesrečenega železničarja odnesli z mesta, kjer je ponesrečil, češ, da je počakati na preiskovalno komisijo.

ŠTAJERSKO.

— **Požar.** Pri Sv. Primožu nad Muto je bil velik požar, ki je upepelil županu Holblu p. d. Krenčniku vsa poslopja in vso opravo in živež. Samo živino so rešili. Zažgal je po neprevidnosti občinski ubožec, ko si je prižgal pipo. Škode je okrog 12.000 kron. Zavarovano pa je bilo komaj za 2000 K.

— **Sijajna zmaga socialnih demokratov pri občinski volitvi.** Pri volitvi tretjega razreda v študentski občini pri Mariboru je na vsej črti sijajno zmaga socialna demokratska volilna lista. Volitve se je udeležilo okrog 90 odstotkov vseh volilnih upravičencev. Socialni demokratje so dobili 227 do 253 glasov, nemški nacionalci so podlegli s 182 do 199 glasovi. Vsled socialno demokratske zmage nad nemško nacionalno kliko

vlada po vsej občini nepopisno navdušenje.

— **Nesreča na železniški progi.** Iz Dornberga poročajo. Tu se je zgodila na železniškem mostu velika nesreča. Proga je zastražena po vojaki in tako tudi most, ki pa je tako ozek, da je prostora komaj za vlak. Most je stražil vojak, ki pa se ni pravočasno umaknil pred vlakom z mesta. Vlak ga je prijel in povozil.

— **Konj ga je ubil.** V Trbovljah je konj hlapca Antona Barliča tako močno udaril v obraz, da je Barlič vsled poškodb umrl.

— **Mrtvo so našli v Spodnjem Jakobskem dolu pri St. Jakobu v Slovenskih goricah v njeni koči** 68letno viničarko Jožefo Štifter. Kako je storila smrt, se ne ve.

— **Trileten otrok zažgal.** V Št. Petru na Medvedvem selu so te dni zgorela vsa poslopja posestnika Gregorja Škorca. Zažgal je triletni otrok, ki se je igral z vžgalicami.

— **Velenje.** Z ozirom na čudne razmere, ki so zavladale pri tukajšnjem rudniku, se je vršil v nedeljo dne 22. decembra ob 3. popoldne v gostilni gospoda Jožefa Kodra, po domače pri Špenku, v Pesjem, javen rudarski shod. Shod je bil dobro obiskan. Razni govorniki so ostro bičali upravo rudnika.

— **Poskušen samomor.** V Ptujtu se je poskušil ustreliti narednik tukajšnjega pionirskega bataljona L. Sachmann. Rani si je s strelivom pljuča, vendar bo pa najbrž še ostal pri življenju. Življenje si je hotel vzeti zaradi nesrečne ljubezni.

— **Požigalec.** V Ptujtu so zaprli kočarja Alojza Kralja iz Krčevine, ki je osumljen, da si je sam zažgal hišo.

KOROŠKO.

— **Srbski vohun.** V Spodnjem Dravogradu so aretirali neznanca, katerega so obdržali kot srbskega vohuna. Koliko je na tem resnice, bo seveda pokazala šele natančnejša preiskava. V gostilni Zweimueller se je nastanil tujec in sicer pod imenom Josip Joutscher, pisatelj iz Beograda. Nemški listi poročajo, da so dobili pri njem silno obtežljiva materiala. Pravi, da so dobili pri njem zapiske o železniškem materialu južne železnice, vozne reke za vse vojaške vlake na progi, specialne karte z zaznamovanimi železniškimi mostovi in viadukti i. dr. Srba so aretirali in uvedli strogo preiskavo.

V Avstriji vidijo sedaj povsod strahove. Vsakega inteligentnega tujca smatrajo za ruskega ali srbskega vobuna.

— **Roparski napad v Beljaku.** Beljaška policija je našla pri cerkvi sv. Križa neznanega moža nezavesnega na cesti. Mož je bil težko ranjen in šele zvečer se je nekoliko zavedel. Še na pol zmeden je pripovedoval, da je doma na Kranjskem, kjer je prodal svoje posestvo za okoli 5000 K in se namenil v Ameriko. V Beljaku je ostal par dni. Napadel ga je nekdo pri cerkvi in ga pobil ter mu odnesel 4800 K denarja. Policija je uvedla preiskavo, ki je dognala sledeče. Napadeni je Fran Petrič iz Kranjske in je res tisti dan dvignil v posojilnici 5000 K. Seznanil se je slučajno z bivšim hotelskim slugo Jakobom Potočnikom, s katerim sta popivala v gostilnah. Potočnik je seveda videl, da ima Petrič denar in na poti ga je napadel. Potočnik je nameraval bržkone vreči Petriča v Dravo, toda to se mu vsled telesne premoči Petričeve ni posrečilo. Pač pa mu je odnesel denar in pobegnil. Aretirali so ga v okoliški gostilni, kjer je popival in se bahal z velikimi vsotami denarja. Pred aretacijo je hotel pobegniti, toda to se mu ni posrečilo.

— **Mestna občina celovška** je prevzela s 1. januarjem 1913 pogrebno podjetje Reichel in ga bo vodila v lastni režiji. Deželna vlada je že dala občini tozadevno koncesijo in tudi tarifi so z malimi izjemami že potrjeni.

GLASILO

Slovenske Narodne
Podporne Jednote

izhaja tedensko.

LASTNA SLOVENSKE NARODNE
PODPORNE JEDNOTEUredništvo in upravnništvo:
2821 SOUTH 40th AVE.,
Chicago, Ill.

Velja za vse leto \$1.00.

ORGAN

SLOVENIC NATIONAL BENEFIT SOCIETY
Issued weekly.OWNED BY THE SLOVENIC NATIONAL
BENEFIT SOCIETY

OFFICE:

2821 SOUTH 40th AVE.,
Chicago, Ill.

Subscription, \$1.00 per year.

Kaj se skriva za tem!

LIST "ST. LOUIS LABOR" JE
PRINESEL DALEKOSEŽNA
RAZKRITJA Z OZIROM
NA OBRAVNAVO
DINAMITARDOV.V smislu razkritij so bili otoženi,
ci obsojeni, še predno je bila
izrečena obsodba.Posebni vlak v jetniško mesto je
bil 40 dni prej naročen, pred-
no je bila izrečena sodba.Stari in modri Ben Akiba je re-
kel, da ni nič novega na svetu.
Ali senzacionalna sodnijska ob-
ravnavna proti uradnikom in čla-
nom železostavbinske unije v In-
dianapolisu, v kateri so bili obto-
ženi uradniki in člani omenjene
unije, da so izvršili zaroto za pre-
važanje dinamita in razstrelivnih
snovi, nam pripoveduje, da se je
modri Ben Akiba zmotil.Obravnava je bila dobro pri-
pravljena gledališka predstava, ki
je imela namen vsemu ameriške-
mu gibanju prizadeti smrtni uda-
ree. Ameriška zveza tovarnarjev,
zveza državljanov (Citizens Al-
liance) in narodna zveza stav-
benikov so vlekli za kulisami žico.
Drugo sta oskrbela Burns, glavni
privatni detektiv in Mc Mani-
gal, najspretnejši, najbolj izurje-
ni in najbolj strokovnjaški izvede-
denec v dinamitarstvu, prava-
prav glava vseh zločinskih dina-
mitardov.V narodni zvezi stavbenikov, so
stavbeniki, ki gradijo velike in
ogromne železne mostove. Ta zve-
za je po finančnim pokroviteljst-
vom truda za železo in jeklo.Cela armada zveznih detekti-
vov, kakih 500 je bilo na razpola-
go "čvrčki" Miller, Burns in Mc
Manigal, da je pričela lov na že-
lezostavbinsko unijo po pravih
zločinskodetektivskih umetnostih in
praksah.Že ob koncu obravnave je prese-
netila vsakega človeka, ki misli s
svojimi možgani, mrlišna nagli-
ca, ki se je lotila ljudi, ki so imeli
prepeljati obsojence v ječo v Leavenworth, Kansas.Pri posvetovanju vprašanja, ali
naj se dovoli obsojencem "writ of
superedeas", je Baeker, sodnik
zveznega prizivnega sodišča v Chi-
cago pripomnil, da je razočaran
nad naglico, katero kaže gospod, da
bi obsojence iz Indianapolisa
prepeljala v ječo, ne da bi jim da-
la priložnost oskrbeti si varščino.Ako bi bil sodnik Baeker čital
v listu "St. Louis Labor" natisnje-
na pisma uradnikov Missouri Pa-
cific železniške družbe in St. Louis
Terminal železnice, tedaj bi to na-
glico gotovo še ostreje obsodil.Omenjena pisma v St. Louis La-
bor so fotografirana, da ne more
nikdo dvomiti, da so ponarejena.Iz priobčenih listov se razvidi,
da so štirideset dni prej že vede-
li, da bo sodnijska obravnava kon-
čana še pred novim letom, da bodo
obtoženci obsojeni in da bo poseb-
ni vlak naložen v "dinamitardi"
vozil krog novega leta.Pisma bi napolnila več stopeev.
Vsebinska se bavi s prevozom 75
oseb: obsojenih železostavbinskih
delavcev in eskorte. Liste je pisal
L. L. Kensinger, superintendent
"Missouri Pacific" železniške
družbe nižjim vslužbenecem.Najbolj značilno je, da so že dne
19. novembra, torej 44 dni prej,
predno je bila izrečena sodba, na-
ročili vlak, da so dne 14. decembravedeli, kedar da bo izrečena sodba
in da so dne 24. decembra dali na-
log, da bodo obsojene prepeljali
dne 28. decembra.List z dne 19. novembra 1912 se
glasi:

"Cenjeni gospod!

Oddelek za potnike mi je na-
znanil, da bo naša Vandalia proga
mogoče dobila nalog, da prepelje
zvezne jetnike in stražnike, kakih
75 po številu iz Indianapolisa v
Leavenworth, Kansas.Kot se nam je naznanilo, bo tre-
ba opremiti posebni vlak iz India-
napolisa v Leavenworth. Dasirav-
no še nismo dobili direktnega na-
loga, vendar se nam splošno zatrju-
je, da bomo mi dobili prevoz jet-
nikov, da bo vlak pripeljal kasno
zvečer v St. Louis, in da se zahte-
va, da bo vlak ob 8:30 zjutraj v
Leavenworthu.L. L. Kensinger,
superintendent Terminala".Pismo z dne 14. decembra se
glasi:

"Cenjeni gospod!

Poglejte moj list z dne 19. no-
vembra, ki se peča s prevozom
zveznih jetnikov in stražnikov na
posebnem vlaknu preko naše Van-
dalia proge v St. Louisu, v katerem
se govori o prevozu jetnikov
iz Indianapolisa v forto Leaven-
worth.V nadaljo informacijo Vam na-
znanjam, da me je oddelek za po-
tnike obvestil, da bo posebni vlak
sestal iz dveh voz in enega voza
za prtljago, in da se bo prevoz vr-
šil najbrž okoli novega leta, mo-
goče pa tudi prej."L. L. Kensinger,
superintendent Terminala."

List z dne 24. dec. se glasi:

"Cenjeni gospod!

Z ozirom na prejšnjo korespon-
denco zaradi posebnega vlaka za
zvezne jetnike in straže preko St.
Louisu v forto Leavenworth.Ravnokar sem bil obveščen po
oddelku za potnike, da se bo pre-
voz zveznih kazencev vršil v so-
boto dne 28. decembra. Zahteva
se poseben vlak, ki bo drugi dan
ob osmih dospel v forto Leaven-
worth. Nadalje se naročuje, da naj
vozi posebni vlak iz Leavenwortha
naravnost v zvezno ječo, in po to-
valni agent za potnike je dobil na-
log, da ga oigibalno službo za-
računi 8 dolarjev od vsakega vo-
za ..."L. L. Kensinger,
superintendent Terminala."Ta korespondenca je vtisnila
sodnijski obravnavi v Indianapo-
lisu znamenje!Kdo se je pogajal z železniškimi
uradniki za prevoz žrtv, ki so za-
le v mrežo od kapitalistov najet-
jih dinamitarov? Kdo je vedel že
40 dni, predno je bila končana ob-
ravnavna, da se bo potreboval oseb-
ni vlak za 75 oseb? Kdo je vedel
že 19. novembra, da bo porota, ki
je sestala iz bogatih farmarjev,
spoznala krivim obtožence? Kdo
je vedel že 14. decembra, da bodo
obsojene železostavbinske delavce
okoli novega leta prepeljali v zvez-
no ječo v Leavenworth. Kdo je
bil tisti človek, ki je vedel že dne
24. decembra, da bodo prepeljali
jetnike dne 28. decembra?Dne 28. decembra je bila sobota,
na kateri je "farmarska porota"
poročala o svojem zaključku in
priznala obtožence krivim. Gotovo
je nekdo računil, da bo sodnik že
isti dan izrekel sodbo. Ker je sod-
nik izrekel sodbo še le v ponde-
ljek, se prevoz obsojenec ni mo-
gel izvršiti po določenem sporedu.Uradna korespondenca železni-
ških uradnikov tvori gotovo enega
značilnih zadnjih dejanj senza-
cionalne tragikomedije, ki bo kot
taka pod naslovom "Indianapolis-
ka obravnava dinamitarskih za-
rotnikov" ostala poznana v zgo-
dovini."Najbrž o tej zadevi se ni bila
izrečena zadnja beseda. Vprav se-
daj bo marsikdo vprašal: "V čig-
gavi službi je bil državni prav-
nik Miller?" ... "Ali je porota
sestala iz mož ali golega orodja?"... "Ali je bila justična mašine-
rija zvezne vlade igračka Burns,
McManigala in tovarišev?" ...
"Ali se je vršila obravnava pod
vplivom narodne zveze stavbeni-
kov in truda za jeklo?" ... Ta-
ka in slična vprašanja je sestavil
urednik lista "St. Louis Labor".Mi smo že večkrat omenili, ako
bi bili obtoženi uradniki in delav-
ci železostavbinske unije razredno
zavedni delavci, bi ne bili nikdar
postali žrtve detektivov, katere so
nalašč najeli kapitalisti, da uni-
čijo unijo železostavbinskih delav-
cev.Vsakemu človeku mora biti jas-
no, da niso vsi obsojeni vedeli,
kaj počenja vohun McManigal, ki
je z dinamitom spuščal v zrak že-
lezne stavbe, kakor bi streljal s
topi pri žeganju na Kranjskem.
Nemogoče je, da bi tako obsesna
zarota ostala toliko let prikrita
gospodski! Kje so pa bili vsi zvez-
ni detektivji, uniformirani in ne-
uniformirani policajci raznih mest,
ko je v raznih krajih Zdr. držav
pokal dinamit in so letele v zrak
pričete železne stavbe? Ali so spa-
li? Ali so imeli nalog od glavnega
dinamitarda in vohuna McMani-
gala da ga, ne smejo motiti pri de-
lu? Za nas ostane pribita resnica,
da precejšnji del obsojenec ni ve-
del, kaj uganja McManigal. Za
to govorijo še drugi razlogi. Vo-
hun McManigal si je znal pridobi-
ti splošno zaupanje med člani uni-
je. In kdor pozna delavsko giban-
je, razume, da marsikateri odbor-
nik ni vprašal, ako je dobil na-
log naj McManigalu izplača več-
jo vsoto denarja v agitacijske na-
mene, kje in kakšno agitacijo bo
vršil McManigal. Odbornik je za-
upal in za to zaupanje bo moral
zdaj trpeti.Mi priznamo, da je mogoče naj-
ben del obsojenec vedel za mani-
pulacije McManigala ... Ti so
v smislu zakona krivi, ne pa vsi!Mi gotovo nismo prijatelji di-
namita in sile, ker se zavedamo,
da vsako nasilno dejanje škodi de-
lavski organizaciji, to je delav-
cem. To nas pa ne sme zadržavati,
da ne bi povedali, zakaj so krivi
segle po dinamitu in se vrgli v na-
ročje taktiki nasilja. Zakaj so to
storili? Ker niso bili socialisti in
niso vedeli, da se morajo delavci
organizirati politično kot razred,
ako hočejo sebe in svoje osvobo-
diti suženjskih spon in ukov. To
nezanje jih je porinilo na pot na-
silja.Obsodba železostavbinskih ura-
dnikov in delavcev v Indianapolisu
je zmaga truda za jeklo. Mogoč-
na organizacija kapitalistov je
triumfirala zopet, pa le za kratko
doba, nad delavci. Trust za jeklo
je tekom let uničil vse strokovne
organizacije v svoji industriji.
Kjer ni šlo z repetirkami, tam so
pomagali vohuni, končno besedo
je pa govorilo sodišče. V Pennsylv-
aniji trohniro trupla slovenskih
delavcev, katere so pomorili na-
jeti morileci truda, ker so zaštraj-
kali. Zopet drugod gnijejo trupla
pomorjenih delavcev družin narod-
nosti, ker so zahtevali, da hočejo
živeti kot ljudje. S krvjo in ječa-
mi je zaznamovana pot truda za
jeklo ... Trust je polagoma uni-
čil skoraj vse organizacije, da je
delavce lahko izkoriščal poljubno.Delavske organizacije so bile u-
ničene, trust je pri uničevanju de-
lavskih organizacij dosegel naj-
višji rekord. A sredi tega boja je
stala ena organizacija trdnost kot
skal. Bila je to unija železostav-
binskih delavcev, unija pogumnih
fantov, ki vsaki dan tvegajo svoje
življenje tri sto in več čevljev vi-
soko na nebotičnikih, stoječ na
ozki železni tračnici, ki je včasih
polna ledu. Kakor ti delavci ne
poznajo strahu pri svojem vrato-
lomnem delu, kjer jih en sam na-
pačen korak lahko strmoglavil v
prepado, ravnotako se niso hoteli
ukloniti volji truda, da bi postali
popolnoma brezpravni sužnji.
Obdržali so svojo organizacijo in
nadaljevali boj, da za pošteno delo
dobijo tudi pošteno dnevno mez-
do.Trust je uvidel, da pri tej stroki
delavcev ne opravi nič s sredstvi,
katera so se obnesla v rudnikih in
jeklarnah. Zategadelj se je opri-
jel najbolj umazane sredstva,
da bi uničil organizacijo. Kupili
so izdajce v organizacijah, da so
trustjane točno obveščali o vsem,
kar se godi v organizaciji. Plača-
ni vohuni in izdajci so imeli na-
log, da naj z dinamitom razstre-
lajo nedovršene stavbe, da tako
očrnijo organizirane delavce. Ta-
ko so pričele dinamitne razstrelbe
v stavbinski obrti.Kaj naj so storili železostavbin-
ski delavci proti tej taktiki trust-
janov? Ali naj bi se podvrgli? To
ni soglašalo z njihovim značajem.
Bili so sami pogumni ljudje, ki so
se poprijeli tega dela: možje, ki so
na morju, v gorovju in divjini že
stokrat gledali smrti v obraz. Ta-
ki ljudje, ako se bojujejo za svoje
pravice, ne odnehajo radi. In po-
slnžili so se bojnih sredstev, kate-
rih so se naučili pri kapitalistih.Ako bi bili uradniki železostav-
binske unije ljudje, ki mislijo s
svojimi možgani, gotovo bi se ne
bili dali izpeljati na led od vohu-nov v službi kapitalistov. Tako je
prišlo do razstrelb, do zarote, do
sodnijske obravnave in obsodbe.Uradniki in delavci železostav-
binske unije so se borili za zbol-
jšanje delavskega položaja. Ako so
se zmotili v sredstvih in niso ubra-
li prave poti, ki vodi delavce iz
mezdne suženosti v svobodo in bla-
gostan, potem ne smemo tuliti s
kapitalisti, ki so jih potisnili na
to pot, v en rog.Obsodba železostavbinskih ura-
dnikov in delavcev v Indianapolisu
ni prinesla jeklarskim in železar-
skim trustjanom tistega vspeha, ki
so ga pričakovali od nje, ako sodi-
mo po glasovih, ki prihajajo iz de-
lavskih krogov. Najbrž se bo do-
zvedna zmaga kapitalistov spre-
menila še v poraz. Delavci so se iz
te obravnave marsikaj naučili.
Spoznali so, da njim nasproti sto
ji le en sovražnik: kapitalistični
razred.V vseh krogih organiziranih de-
lavcev narašča solidarnost. Pov-
sod se delavci trudijo, da bi oskr-
beli varščino za obsojence, ki zna-
šna nad en milijon dolarjev. Že da-
nes lahko rečemo, da bodo obso-
jenci tekom prizivno sodnijske ob-
ravnavne prosti.Nikjer ne opazimo, da bi delav-
ci obsojence strahopetno zatajili
ali jih celo pustili na cedilu. Po-
sebnost pogumno je nastopila čika-
ška delavska zveza, ki je z ozirom
na obsodbo sprejela zelo ostro re-
solvucijo. Delavski strokovni listi
zavzemajo isto stališče. Še celo
Gompers je precej pogumno nasto-
pil pred senatnim komitejem.Mejtem, ko so delavci na eni
strani izrekli solidarnost z obso-
jenci, se nikjer ne čuje niti ene-
ga glasu, ki bi zagovarjal nasilno
taktiko. In to je najboljše zname-
nje, da bomo v Ameriki kmalu
imeli tako zdravo delavsko giban-
je, kot je v Evropi.Nekateri strokovni listi, katerih
uredniki niso socialisti, povdarja-
jo odprto, da se morajo delavci
organizirati politično in strokovno,
ako hočejo zmagovati v zako-
nitimi sredstvi v boju za boljše bo-
dočnost.Vsekakor bo obravnava v India-
napolisu pripomogla mnogo, da se
bodo delavci vseh strokov organizi-
rali čimprej politično in strokovno,
stični stranki. Delavci se morajo
organizirati v socialistični stranki,
ne radigate, da bi odpuščali stor-
jena hudodelstva, marveč da od-
stranijo vzroke, ki povzročajo
zločine, da strmoglavijo sistem, ki
rodi dinamitarde.Politična in strokovna organiza-
cija delavcev morata biti v tesni
zvezi, da delavstvo izvrši svojo
zgodovinsko nalogo, se osvobodi
zakonitim potom kapitalističnega
jarma!Stokrat so kapitalisti vriskali
veselja, misleč, da so delavstvo
vrgli za vselej na tla in razredčili
njega vrste. Ali ravno tolikokrat so
se kapitalisti prepričali, da so se
delavske vrste še tesneje zgoštile,
da so bili nazadnje le delavci zma-
govalci, kapitalisti pa poraženi.
Zgodovina delavskih bojev nam
pripoveduje jasno, da so se kapi-
talisti poslužili najbolj brutalnih
in umazanih sredstev, da so trium-
firali le za trenotek. Železni Bis-
mark, ki je "z najbrutalejšimi
sredstvi preganjal nemške delav-
ce, je v boju z delavci podlegel.
Bismark je padel, delavci v Nem-
čiji so pa šli svojo zmagovalno
pot naprej.In ravnotako bodo na čeli črti
poraženi ameriški trustjani, ko bo
večina ameriškega delavstva spo-
znala moč in vrednost politične
organizacije.Zdaj je zmagal trust za jeklo in
železo, bodočnost pa gre ameriške-
mu delavstvu!Mazaška zdravila in
mazači.Že parkrat smo se bavili z
zdravniškimi mazači — zdravniki,
ki zdravijo bolnike na distanco.
Današnji članek pa je namenjen
mazaštvu, ljudem, ki prodajajo
ničvevredna zdravila po visoki in
oderuški ceni.Že večkrat ste videli v kakšnem
listu oglas, v katerem nekdo pri-
poroča mazilo za rast brk, brade
in las. Navadno je naslikan člo-
vek z velikimi brkami in brado,
ali pa ženska z dolgimi lasmi kot
vabljenik za ljudi, ki verjamejo
v mazaštvo. Produktivni troški za
taka mazila so zelo nizki in zna-
šajo navadno 5 do 15 centov, mej-
tem ko škatljico ali lonček mazilaprodajajo po tri ali pa še več do-
larjev.Sredstva za ponovno rast popo-
lnoma izpadlih las, kjer so izpadle
tudi korenine, so sleparska, ker do
danes še nihče ni iznašel zaneslji-
vega sredstva za rast popolnoma
izpadlih las, ali da bi komu izrast-
le brke, katerega narava ni osre-
čila s tem, moškim krasom pod no-
som.Miljonarji imajo gotovo dovolj
denarja, da bi pokupili najboljše
in najvsespešnejša sredstva za rast
popolnoma izpadlih las. Ali mi-
ljonarji so plešasti ali pa nosijo
lasulje, da prikrijejo plešo. Ako
bi se na svetu dobilo sredstvo za
rast las, bi ga gotovo pokupile
gizdave milijonarke. Saj je vsake-
mu znano, da je vsaka ženska po-
nosna, ako ima lepe, goste in dol-
ge lase. Vendar pa milijonarke, ki
nimajo lepih las, nosijo lasulje —
ponarejene lase, da nadomestijo,
čimur jih narava ni osrečila. Briv-
ci gotovo več ali manj poznajo
sredstva, ki so potrebna za ohrane-
njev lepih las. Vendar je pa med
njimi mnogo plešcev. Tudi zdrav-
niki, ki so študirali zdravniško ve-
do, so plešasti. Zakaj? No, ker ni
sredstva, da bi izrastli popolnoma
izpadli lasje.Mnogo naših čitateljev neve-
kšnih slepaskih reklamnih sred-
stev se poslužujejo mazači, ki pro-
dajajo svoja ničvevredna mazila
lahkovernemu občinstvu. V dokaz
navedemo tu le en resničen doko-
lad izmed tisočih, da se čitatelji
prepričajo, kakšnih slepaskih re-
klamnih sredstev se poslužujejo
brezvestni mazači, da oslepajo
lahkovorne ljudi za denar:V Parizu je živila siromašna šil-
vilja. Vsaki dan jo je nagovoril
mlad in eleganten gospod in hvalil
njene krasne plave lase. Ko se je
dovlel seznaniti z njo, jo je pro-
sil, naj mu proda njene krasne
lase. V pogovoru je pristavil, da
je iznašel vspešno sredstvo za rast
las, za katerega potrebuje rekla-
mo. Šivilja si je izprosila štiriin-
dvajset ur za premislek. Končno
jo je omamilo tisoč frankov in je
privolila v kupčijo. Ko je prišla
k neznaneu gizdalinu v atelje,
jo je najprvo fotografiral z raz-
puščenimi lasmi. Potem ji je od-
rezal lase do tilnika in jo zopet
fotografiral. Zatem ji je odrezal
lase do kože in jo obril po glavi.
Po zvršenem delu jo je fotogra-
firiral v tretjič.Ko je šivilja zagledala sebe v
zrcalu je pričela plakati in je za-
htevala pogojenih tisoč frankov.
Gizdalini ji je plačal sto frankov
in jo vrgel na cesto.Užaljena in osleparjena šivilja
je odšla k prvemu policijskemu
komisarju in mu potožila svojo
nesrečo. Komisar je takoj poslal
detektiva k gizdalinu, da se pre-
priča o izpovedbi šivilje.Detektiv se je kmalu vrnil iz
Rue Taquerville, kjer je bival slep-
ar. S seboj je prinesel tri foto-
grafične slike in privedel na ko-
misarijat tudi "iznajditelja". Ko
je detektiv pokazal komisarju fo-
tografične slike, je komisar čital
pod sliko, na kateri je bila šivilja
z obrto glavo "preje". Pod dru-
go sliko je bilšal napis: "Po treh
mesečih". Pod prvo sliko, na ka-
teri je bila šivilja v naravni kra-
soti svojih las, je pa stalo — po
šestih mesecih.Komisar je zagrozil sleparju, da
ga bo vtaknil v zapor in ga izro-
čil sodišču, ako opeharjenemu de-
kletu ne izplača takoj tisoč fran-
kov. Sleparski iznajditelj je izpla-
čal zahtevano vsoto, ko je uvidel,
da njegovi izgovori ne izdajo nič.
Ogolufano dekle je zapustilo ko-
misarijat s tisoč franki v žepu, pa
brez las.Istega trika se poslužujejo ma-
zači za rast brk in brade. Najprvo
kažejo golobradea, katerega so
slikrno obrili po vsem obrazu ali
z britvijo osvobodili njegovih brk
in brade. Za tem pa čakajo, da
brke in brado zopet zrastejo in
dosežejo svojo naravno velikost,
na kar ga rabijo kot model za re-
klamo. Nekateri sleparji pa dela-
jo še bolj enostavno.Strie Sam — zvezna vlada stro-
go kaznuje zdravniške sleparje,
ki zdravijo ljudi na distanco, ka-
kor tudi sleparje, ki prodajajo
mazaška zdravila, ako ji pridejo
v pest. Ali sleparska kupčija ma-
začev je tako dobičkonosna, da
mazači zavoljo profita riskirajo
svojo osebno svobodo.Najboljše sredstvo proti tej vr-
sti sleparjev je, da občinstvo ne
kupi mazači! Bodite oprezní, da
ne sedete mazačem na limanice!

Semtertija.

Nietzschejev junak Zarathustra
pravi, da se je človeštvo najbolj
osmečilo, ko je razglasilo formulo,
da je v solidarnosti splošnosti s
posameznikom in posameznika s
skupino rešitev človeške usode.Paradoks bi bil lep, če bi bil iz-
viren. Stinner je že petdeset let
pred Zarathustrovim rojstvom ne-
kako enako mislil, četudi je poz-
neje priznal, da se je zmotil.Solidarnost in sočustvovanje
množice s posameznikom, ki se
žrtvuje za ideale, stremeljenju in
pravice potlačenih zasmehovanih,
izstradanih in varanih? Laž in li-
pokrizija! Na trgu "Del fiori" je
bila pripravljena grmada. Stopil
je nanjo z mirnim in gotovim ko-
rakom blede menih: še mu je v u-
drth očeh gorel večni plamen
stremljenja po lepoti, pravici in
resnici. Plameni so požirali bitje,
v katerem je živila moč in hrepe-
nenje stotisoč bitij. Žrtvoval se
je veliki heretik v imenu resnice
in pravice. Množica, stotisočglava
množica je pa živela izredni špe-
ktakel" in evilla in ploskala krv-
nikom. Ne en glas, ne en pozdrav
za junaka. Giordano Bruno se je
žrtvoval zaman. Tako misli Nietz-
sche.Zaman se je žrtvoval Bruno, za-
man Hus, Gubec, Dolet in drugi.
Množica? Neumna, amorfna in
brezdušna neštevilna ničla, ki ni
vredna najmanjšega žrtvovanja,
najmanjšega prizadevanja! Tako
veli Zarathustra, opetovatelj vseh
mogočih in nemogočih herezij.Po brzoglavih žicah je stekla
vest širom sveta; vest, ki jo je
pričakovalo trepetajo na tisoče
in tisoče anonimnih duš, tisoče in
tisoče nepoznanih soboriteljev in
sočustvenikov. Ali bodo zopet,
kot pred štiristo leti, na trgu "Dei
fiori" v Rimu postavili na moder-
no grmado, na električno stolec,
apostola, misleca in boritelja?Preko oceana, tam v daljni Ame-
riki, se pričena nova zgodovi-
na. Dviga se proletarski svet; ne-
kdaj nezavedna "amorfna" in
"brezdušna" množica spoznava
svojo pot, svoj položaj, svoj zna-
čaj. Narašča dan za dnem ne
premagujoča moč, ki ob usodni
uri poruši v svojem silnem poho-
du temple in borze, vso vekovno
krivično razredno stavbo.Svet močnejakov se zaveda ne-
varnosti. Zaježiti je treba nevar-
nost, nevarnost, da vsak način in
za vsako ceno. Krivca na zatožno
klop! Zakon je tukaj in hlapec
ne manjka. Našlo se je ta-
koj tudi žrtve. Giovanittija in Et-
torna, genialna in neutruljiva a-
postola in organizatorja, je kapi-
talizem izbral za svoje žrtve. Če
se zločin ne da dokazati, se ga u-
stvari. Giovanitti in Ettor imata
plačati s svojim življenjem svoj
pogum, svoje stremljenje. Tako je
govoril kapitalizem. Množica je
pa mislila drugače. V stoterih
idiomih in na vseh krajih sveta
se je dvignil glas zoper naklepe
modernih trinogov. Svarilo je bilo
premočno, da bi ga bilo moč pre-
slisati. In Ettor in Giovanitti, sta
bila oproščena.Ali so se zaman žrtvovali muče-
niki, ali so zaman plameneli grma-
de? Ali je človeška solidarnost
le laž, ipokrizija?In Zarathustra grmi osamljen
na gori ...Kako je pel v svoji prvi mlado-
sti Viktor Hugo? — Stopite pogu-
mno naprej sinovi ideala in muče-
ništva! Ne vidite? Na čelu Vam
sije zvezda bodočnosti.— Zagoneten napad. V Celovcu
so našli v nekem parku poleg de-
želnoobrambne vojašnice delavca
Franca Franketa nezvestnega.
Franke ima več težkih poškodb
na glavi. Ko se je malo zavedel
je govoril v odlomljenih stavkih,
da ga je napadel mlad fant vsled
ljubosumnosti.— Ponesrečen voznik. Voznik I-
van Mikula v Rožni dolini je vo-
zil les iz gozda. Med potjo se mu
je konj vstavil in ni hotel speljati.
Mikula ga je udaril z bičem, konj
pa

Slovenska Narodna

Podporna Jednota

Ustanovljena 9. aprila 1904

Inkorp. 17. junija 1907 v drž. Illinois.

GLAVNI STAN: CHICAGO, ILL.

UPRAVNI ODSEK:

Predsednik: Jakob Miklaúšič, Lock Box 3, Willock, Pa.
I. Podpredsednik: Martin Štefančič, R. R. 2, Fleming, Kans.
II. Podpredsednik: Louis Skubic, 2727 S. 42nd Crt, Chicago, Ill.
Tajnik: John Verderbar, 2708 S. Lawndale, ave., Chicago, Ill.
Tel. Lawndale 4635.

Blagajnik: Martin Potokar, 1625 S. Centre ave., Chicago, Ill.
Zapisnikar: Jožef Kuhelj, 9553 Ewing ave., So. Chicago, Ill.

NADZORNI ODSEK:

Anton J. Terbovec, Box 25, Denver, Colo.
Dragotin Pogorelec, 508 Moffat St., Pueblo, Colo.
Thomas Golob, Cor. 8th & Wright St., La Salle, Ill.

POROTNI ODSEK:

Anton Hrust, Box 52, Ely, Minn.
Martin Železnikar, Box 276, Barberton, O.
John Šarc, Box 131, Evergreen, Alta., Canada.

UREDNIK "GLASILO":

Jože Zavertnik, 2821 So. 40th ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

M. A. Weisskopf, M. D. 2842 So. Ashland ave., Chicago, Ill.
Vse denarne zadeve in stvari, ki se tičejo glavnega urada, se imajo pošiljati na gl. tajnika.

Pritožbe glede nerednega poslovanja, na predsednika nadzorne-ga odseka A. J. Terbovecu.

Zadeve prepirljive vsebine predsedniku porotnega odseka, A. Hrustu.

Vse druge stvari, ki imajo stik z "Glasilom", izvzemši spre-membe naslovov uradnikov krajevnih društev pa Glasilu 2821 40th Ave., Chicago, Ill.

Marco Visconti.

Zgodovinski roman. Italijanski napisal Tommaso Grossi.

"Res je res!" je odgovoril o-če, globoko ginjen, ker je slišal tako hvaliti sina, "jaz nisem bil vreden tako dobrega otroka."

"Ali veš ti, ubogi moj Miha," je nadaljeval župnik, "in ali mo-rem vedeti jaz, da mu ni skazal Bog posebne milosti s tem, da ga je poklical k tebi, dokler je bil njegov; zlasti v teh žalostnih ča-sih, ko je toliko pohujšanja na svetu? Podari ga torej njemu, ki ti ga je bil dal, a sedaj ti ga je zopet odvzel. Zakaj je tako od-redil, mi tega seveda ne moremo povsem razumeti, vendar je goto-vo, da on vedno po očetovsko skr-bi za svoje izvoljence."

"Oh, pa kako bom jaz živel brez njega!" je tožil krmar, "in kaj odgovorim svoji ubogi Marti, ko se vrnem domu in me bo prašala: kje je najin sin?"

"Bog vam bo pomagal", je na-daljeval blagi duhovnik z meh-kim glasom. "On, ki vam je dal žalost, vam odmeri tudi moč, da jo prestanete."

Miha je obrnil oči proti nebu, pa kmalu je začel zopet tožiti: "Oh, zakaj ni vzel Bog rajše me-ne? ... Čemu sem ostal na sve-tu jaz, nerabljeni, čemer starec, in je moral v svoji najlepši dobi pasti on, ki je bil jedino najno upanje, podpora, tolažba?" — Dalje ni mogel, jok mu je dušil besedo.

Ko so mu solze nekoliko olaj-šale hude srčne bolečine, se je o-brnil k župniku in je dejal: "Oh, kakega sinu sem izgubil! Kako me je ljubil in kako je bil krotek! Bolj razumnega in poštenega mla-deniča ni bilo najti v celi Limon-ti, in kolikrat mi je rekla njego-va revna mati, da jaz, tako star, bi se bil mogel od njega učiti!"

Med tem so se drugi možje po-govarjali, kako bi se imeli rešiti iz tistih golih pečin, predno bi nastala noč. Skalovje, ob katero se je bila ladja razbila, ni bilo daleč od kopnega in vse je kaza-lo, da se je moralo nekaj odtr-gati od bližnje gore, do katere tudi ni bilo težavno dospeti, ska-kaje čez kake tri, štiri majhne štrline. A kdor bi prišel tje, bi smel reči po pravici, da ni še ni-česar storil, kajti gora se je dvi-gala yprav navpično v vrtočlovo višino.

Ker niso vedeli kaj početi, so dolgo gledali po bližnjih višavah, ali bi se prikazal kje kak pastir, ki bi utegnil iskati izgubljenega janca ali kozo, da bi mu z zna-menji naznanili svojo bedo in ga prosili pomoči. Toda nikjer ni bilo videti žive duše. Klicati v tisti samoti, pod nezmernimi ste-nami, in pa ko je vihar tako šu-mel, bilo bi seveda vse zaman.

Lupo je nekoliko časa pomišlje-val, potem pa rekel tovarišem: "Treba je kaj ukreniti, dokler je še dan. Skušal bom jaz splezati tje gori", in kazal je s prstom

neko planjavo proti desni strani, "od tam stečem v Varenčno ter se vrnem sem z ladjo".

Sokolar ga ni hotel na nikak način pustiti v tako nevarnost. "Ostani z nami", mu je pravil, "bomo čakali tu vsi jednake usode". Tudi Ottorino ga je prego-varjal, naj nikar tega ne dela, kajti bilo bi predrzno, da, skoro blazno. A Lupo je odvrčal: "V svoji mladosti sem bil lovec in lahko rečem, da ga ni prepada po Codanu in po Legnouu, katerega bi ne poznal. Pustite me torej, z božjo pomočjo se nadejam dobre-ga uspeha". Sezul si je čizme in odožil plašček; ko je bil tako v lehkem jopiču bolj gibčen, se je takoj podal na nevarno pot.

Dospel je brez težave do gor-skega vnožja, kjer se je nekoli-ko ustavil in pogledal strašno vi-šavo nad seboj. Nato se je prekril in začel plezati varno in poča-si. Okoristil se je vsake poličice, vsake pike v steni in vsake veje, ki je rasla iz nje. Oprijemal se je teh najporej z rokama, potem je tje naslanjal život, nazadnje pa operjal kolena in noge, ter se vz-digoval višje in višje.

Možje, ki so bili ostali na peči-ni, so ga spremljali s pogledom ter se tresli pri vsaki njegovi ne-varni stopinji. Splezal je bil že do polovice visočine ter je visel ondi med šumečimi valovi, pri-trjen k črnim stenam, katere je blisk vsak hip razsvetljeval. Pod njim strmoglavi prepad, nad njim pa višina še bolj temna in straš-na nego tista, do katere je bil že priplezal.

K sreči je prišel do neke votli-ne, kjer se je mogel zložno ustavi-ti in odpočiti. Od tam je pogle-dal doli, da bi primeril storjeno pot, a prestrašil se je omotične visokosti in je takoj proč obrnil pogled. Čez nekoliko trenutkov se je v drugič prekril in je za-čel zopet plezati. Čim višje je pri-hajal, tem manjši je bil videti; včasih ga gledalec že niso mogli več razločiti od pečin, katerih se je držal, včasih niso vedeli prav, ali vidijo njega ali kak gibajoči se grm, ali sokola, ki zleta, išoč svojga žrtev, po tistih stenah.

Naposled jim je celo izginil iz-pred oči, in ko so kmalu na to videli, da je nekaj doli letelo, je polil vse mrzel pot. K sreči so u-videli takoj, da je bil le kamen, kateri odskakaje nizdol po ste-nah, je pal v jezero razbit v sto koscev. Drzni plezalec se je zo-pet prikazal na stenah kakor ne-znatna črna pegica, katere se je gibala počasi, dokler ni popolno-ma zginila z vidika.

Tedaj je vprašal Ottorino ne-kega veslarja, ali bi mogla do-speti k njim ladja po tako vzbur-kanem jezeru.

"Sedaj še", je odgovoril ve-slar, "bi bila predrzno, če bi se kdoli le za tri pedi oddaljal od ob-režja, a po solnčnem zahodu poti-hne veter, in kadar pride Lupo v Varenno, se bo že moglo veslati naprej."

Vitezu je bilo to zadosti; zato-rej se je vsedel na pečino zraven

Bice. Vsi so gledali proti Tremeškim goram, za katerimi se je bi-lo ravnokar škrilo sonce. Nad go-rami je veter na vso moč podil or-jaske oblake, rudeče kakor ogenj, kateri so se stegovali, zvijali, svo-jo podobo spreminjali na vse mo-goče načine. Svetloba se je ved-no bolj umikala za tistimi gora-mi in je polagoma ugaševala na vseh stvareh. Najoddaljši pred-meti so začeli bledeti, temneti, iz-gubljati svoje oblike, a za temi še drugi in drugi, ki so bili gle-dalcem bliže. Kdor je opazoval nebo tam, kjer je bilo sonce za-tonilo, je je videl še vedno rude-če, a če je pogledal nižje po gor-skem pobočju doli do jezerskega obrežja, ni mogel več razločevati drevja, niti najti hiš. Gorskih no-sov v vodi in jezerskih zatono-v med njimi ni bilo videti več. Cela gora se ni mogla razločevati dru-gače nego kakor senca, črtana na nebu. Tema je prihajala vedno gostejša, tako, da so se ljudje na pečini komaj mogli še razločevati. Le po gibljivem jezerskem po-vrščju so se videli še sedaj do ne-kega daljave peneči vzburkani va-lovi, ki so prihajali naprej in se zaganjali v skalovje, kakor da bi ga hoteli požreti, in bi odvzete žrtve zahtevali nazaj.

Vse je bilo tiho na pečini, le od najnižjega roba se je med šu-menjem valov slišal počasni in enakomerni glas ubogega Mihe, ki je molil za dušo svojega sina.

Ottorino je bil prijel Bičino ro-ko med svoje. Deklica, vsa omam-ljena po prebitem strahu, mu jo je prepusila, vesela, da ima pri sebi človeka, kateri skrbi za njo. Na očeta, sključenega ondi na drugi strani z glavó med koleni in trepetajočega od mraza in gro-ze, se je mogla le malo zanašati. Veter se je igral z dolgimi lasmi devojke, in jedenkrat jih je za-gnal na mladeničev obraz; on, da si pahnjen od besnečega vi-harja na gole skale in v veliki bedi, bi ne bil zamenjal tega tre-notka z najlepšimi dnevi svojega življenja.

Tako je minila ura, ki je bila vsem dolga kakor večnost, le Ot-torinu in ubogemu Mihi ne. Ona dva nista mogla premeriti njene dolgoti, ker sta bila oba utople-na v svoj tedanji položaj, kateri pa je bil tako silno različen. Ko so tedaj to uro prestali, je zasve-tila tam od Varenškega nosa luč, katere se je počasi pomikala na-prej. Vsi so se pozdravili z ra-dostnim vsklikom, na kar so za-slišali tudi od tam zamolklo vpit-je. Oni so še nadalje neprestano klicali, in po tem so možje na la-dji vedeli, na katero stran se jim je treba obrniti. Čez nekoliko ča-sa so že na pečini zaslišali udar-ce vesel, ki so postajali vedno krepkeji. Naposled se je prikaza-la ladja.

Grofova veslarja sta pritekla pomagat, da bi ladja ne trčila ob skalovje. Lupo, kateri se je bil tudi pripeljal, jima je podal ven široko desko, in tako je bil na-pravljen most od pečine na ladjo.

Kakor hitro je videl desko do-bro pritrjeno, se je grof Oldrado prvi spravil v barko. Od tam je poklical hčer, in je bil kmalu po-tolažen, da jo je videl zraven se-be; Ottorino jo je bil prijel za ro-ko ter ji pomogel čez desko. Drug za drugim so se spravili noter vsi. Zadnji je vstopil krmar. Položil je sinovo truplo na pod pri zad-njem delu ladje in se je vsedel zraven njega.

Ko ga je Lupo videl v samem jopiču vsega mokrega in odreve-nega, je smel raz sebe neki plašč, ki ga je bil prinesel seboj, ter mu ga ogrnil po plečih. Miha ni vsprejel, pa tudi ne odklonil te dobrote, ostal je nekaj časa, kakor da bi ničesar ne vedel, a ko je potem, zganivši roko, zadel ob plašč, se je zavrnil na kolena, vzel ga raz sebe ter ga pogrnil in popravil z iskreno ljubeznijo po sinovem truplu.

Ko so zavili okoli Varenškega nosa, so zagledali pristanišče vse razsvetljeno s kresovi in zaslišali glasove ljudstva, katerega je bi-lo tam prav mnogo. Brodarji so gnali ladjo h kraju, ravna se po umnih nasvetih, ki so jim doneli od najbolj skusnenih mož z obre-žja, in so srečno dospeli v prista-nišče. Varenči so radovoljno stre-gli očetim ljudem: ta je pritrje-val ladjo k obalu, uni je svetil, drugi zopet pomagal tistim, ki so šli ven. A dasi so bili tako usluž-ni z dejanji, se pa niso znali pre-

magati, da bi ne zabavali limont-skim krmilarjem, češ, da so se bili pustili tako prehvapiti od vi-harja. Ti so nekaj časa molčali, a naposled je ušla tudi njim po-trpežljivost in so začeli pikro od-govarjati. Tako so se vedno bolj dražili, in že bi se bili kmalu spo-prijeli, da se ni razširila med mno-žico vest o krmilarjevi nesreči, kateri sedi v ladji pri truplu svo-jega utopljenega sina. Takoj je potihnilo zmerjanje, in vsi so le nesrečnega očeta milovali. Ponu-dili so mu podstrešje ter vsakoga-jla postrežbo in pomoč, a on, od-klonivši vse, je odvrnil, da hoče čez noč sam čuvati mrliča in zju-traj odpeljati ga v Limonto. Ko se je zdanilo, je poiskal mizarja, da bi mu stesal križ, kateri je ho-tel postaviti na pečino, kjer se je bila razbila ladja. Segel je po de-narčke, kolikor jih je imel v že-pu, ter prištevši jih po žuljavi roki, je dejal: "Zaslužil jih je on; prav tisti soldi so še, katere mi je prinesel uni dan iz Leeca. Kdo bi bil mislil tedaj, da jih po-rabim za njegov križ!"

Ko je potihnil veter, so dospeli v Varenno še ostale limontske ladje, in med temi tudi Mihova, katero je bil prepustil on prejšni dan nekim vaščanom. Za Mihove odsotnosti so nekateri usmiljeni ljudje položili v njo utopljenčovo truplo. Kadar se je ubogi oče po-vrnil k obali ter je zagledal svoj bro-d in naloženi tovor, so mu sol-ze zagrnille oči. Vendar se je skušal premagati, vstopil je mirno, prijel za veslo in ga uprl v prod. Na to je vzel še drugo veslo in za-čel veslati z obema rokama. Tako se je oddaljeval počasi od obre-žja, kateremu je bil obrnil hrbet.

Jezero je bilo gladko in svitlo kakor zrcalo; le včasih je tupa-tam zganila mirno njegovo povr-šje ribica, ki je skočila iz vode, polesketala se na trenotek kakor živo srebro ter zopet izginila.

Nebni obok je odseval nežno modro bojo, vzduh je bil čist in mehak. Po visokih gorskih teme-nih in po pobočju doli do vnož-ja, ki se je močilo v jezeru, se je mogla razločiti vsaka samotna cerkvice, vsaka kočja. Sonce se je vspenjalo na nebu in podajalo svežemu drevju in grmovju ter zelenim vadam še lepše in živjše boje.

Kak razloček med tem mirnim, veselim prizorom v naravi in med žalostjo in nemirno v duši ubo-gega brodarja!

On je veslal nekaj časa tih, pa vedno bolj otožen. Naposled sta ga premagala tudi žalost in srd, in zamahnil je kolikor je mogel z jednim veslom po vodi, vskliknivši: "Sleparsko jezero!" Veslo se je zlomilo. Tedaj je jezero pote-gnil k sebi še um, z odlomljenim kosom prvega pa je udaril z vso silo po brodovnem robu in razbil jedno rogovo, na katero se upi-ra veslo.

Ko se je tako zaganjal, se je čoln nekoliko nagnil, in neko dru-go veslo, ki je bilo položeno po klopič, je zdrnilo ter hotelo pa-sti na sinovo truplo. Miha se je prestrašil, priskočil je brž in nje-l veslo. Podržel ga je nekoliko v rokah, pogledal ga in rekel: "Njegovo je", in položil ga je rahlo na mesto, kjer je bilo prej.

"O Bog!" je dejal tedaj, "po-magaj mi, drži mi svojo sveto ro-ko na glavi, sicer me bo sovra-žnik motil, da bi obupno končal in izgubil dušo", ter je začel zopet veslati in glasno moliti.

Molil je ter molil in gnal poča-si svoj brod naprej. A mej tem, ko je enakomerno krčil roke k prsim in jih zopet stegoval po ve-slih, mej tem ko so usta izgovar-jala navajene besede, je premi-šjeval nesrečnik celo življenje iz-gubljenega sinu, od tedaj, ko je bil še otrok, potem deček in na-zadnje mladenič, do tistega dne. Spominjal se je v prvih njegovih besedah, ki so mu dale okusiti vso sladkost očetovske ljubezni. Kako da je bil vanj položil vso svoje upanje, katero je z njimi raslo in dozorevalo; kako se je edino le od njega nadejal, da pre-skrbi njemu in njegovi dragi to-varišči za stare dni hrano, počit-ek in mir. Spominjal se je svo-jega veselja in materinega pono-sa, kadar je pri povratku od pr-ve naročene mu vožnje privezaval k obali svoj čoln. Spominjal se je skrbi, v katerih sta bila on in dobra mu žena, kadar, videvši je-zero viharo, sta se popraševala: "Bog ve, kje je sedaj najin Arrigozzo? Spominjal se je, kako

čvrst mu je bil sin, jeden najbolj-ših veslarjev po celem jezeru, s katerim se ni mogel meriti noben mladenič v rabi jadra ali krmila. Dozvedalo se mu je, da sliši še vedno tam od sprednjega konca ladje čvrsto mahanje njegovega vesla, in po ušesih so mu še do-neli glasovi njegove priljubljene pesmi, s katero je bil vajen vedri-ti se mej dolgočasno vožnjo po jezeru.

Med tem, ko so se vse te misli vrstile v glavi ubogega očeta, so njegova usta še vedno izgovarja-la molitvice, katere so mu vrele nezavestno, kakor žubori poto-ček, ki teče v dolino. Nazadnje je neho-te pretrgal molitev in neve-de začel polahkoma peti Arrigoz-zovo pesem. A ko so mu zadoneli ti glasovi na uho, je sklonil gla-vo, ter dvignivši jo potem proti nebu, se je zavedel, da ima lica vsa objokana.

Bro-d se je bližal Limonti, in osiročenemu očetu, nesrečnemu soprogu, se je tem tesnejše krči-o srce, čim živeje so ga tisti kraji spominjali poprečane sreče v dru-žini.

Ali, o Bog! kaj je občutil še le tedaj, ko je že zavil k obrežju ter videl tam veliko množico lju-dij, kateri so ga čakali in gledali proti njemu, in med množico raz-ločil razmršeno ženo, ki je vila roke, trkala se po prsih in si pu-la sive lase, ter je slišal njen joi, njeno obupno vpitje odmevati od gorskih sten...

Sree nam ne dopušča, da bi se nadalje mudili pri tem prizoru skrajne žalosti; pustimo torej bednega brodarja in njegovo po-nesrečeno ženo ter vrnimo se k drugim osebam, katere smo bili že skoro pozabili v Varenni.

(Dalje prihodnjik.)

Razno za dom.

— Kako napravimo ženof. Za mil in navaden ženof se vzame pol funta rmenega, zmletega ženofa, na katerega se vlije eno pinto vre-lega kisa. Ko se je kis ohladil, se primeša 2 škrapli (40 granov) stolčnega cimeta, 1 škraplo (20 granov) dišav (Allspice) in 4 un-če stolčnega sladkorja. Vso zmes je treba dobro premešati. Te vrste ženof se lahko rabi takoj. Boljše pa je, ako stoji par tednov, pred-no se ga rabi. Ako se hoče napra-viti bolj ostrega, tedaj naj se vz-me četrt funta rmenega in ravno-toliko rjavega ženofa. Ako je zmes pregosta, tedaj naj se malo prilije kisa ali vode. Ako se hoče dati ženofu še boljši okus, tedaj se kisu, ko se kuha primeša malo čebule, lobarjevih listov (Laurel Leaves), zelene, pehtrana (Terra-gon), in majarončka (Marjory). Teh dišav se pridene le malo, da ni okus po dišavam premočan.

Za francoski ženof se vzame en funt rmenega ženofa, malo zele-nih peteršiljkovih listov, pehtrana in zelene. To se zmeša s šestimi ukuhanimi sardelami. Zmesi se primeša unčo in pol medu in pol unče soli. Temu se primeša vin-skega kisa po potrebi. Ženof se mora hraniti v dobro zaprti poso-di. Rabimo ga še le po 4 do 6 ted-nih, ko dobi fin okus.

Ženof z moštom zelo ljubijo na Slovenskem, kjer rodi trta. Za te vrste ženof se vzame dva dela rme-nega in en del rjavega ženofa, ka-tera se zmeša v vreli vodi, da po-stane gosta kaša. Tej kaši se pri-meša toliko vrelega mošta, kot ga je potreba za strditev ženofa. Di-šav se primeša po okusu.

Proti zgagi je dobro sredstvo stolčeno oglje, ki se je ohladilo, ali pa stolčena in žgana kavina zrna na vodi. Tudi magnezija se obnese. Nekateri rabijo nastrgan želod, drugi zopet zvečijo liste rdeče jagode. Čaj iz teh listov na-pravi isti učinek.

Zdravilna moč nekaterih pozna-nih rastlin. Žajbelj ali žaybelj je dobro sredstvo proti kašlju in zbadlejem na strani, ako ga sku-hamo v vinu. Ako ga skuhamo v vodi, tedaj rabimo preecedilko za izpiranje gnojnih ran. Pri otekli-nah v grlu, si izpiramo grlo z vi-jnom, v katerem se je kuhaj žaj-belj. V mleku, posebno v kozjem mleku kuhan je pa sredstvo proti glistavosti.

Sok pelina, kateremu so prime-šali malo sladkorja, rabijo proti težavam v želodcu, vodenici, zla-

tenici in boleznim, ki imajo svoj izvor v jetrih ali vranici. Kot čaj je dobro sredstvo tudi proti kašlju. Nekateri rabijo pelinov sok, kate-remu primešajo medu kot zdravilo za slabe in vnete oči. Pri otrokih rabijo to zmes proti glistavosti. Obliž dajo glistavemu otroku na treh.

Pri glavobolu je treba skuhati pelinove liste in jih položiti v ob-kladec, katerega se položi na gla-vo. To provzroči tudi mirno span-je.

Pelin, kuhan v vinu, je dobro sredstvo za slaboten želodec. Ako je človek vžil spridene jedi, tedaj naj se pelin skuha v kisu in izpije preecedilko. Pelinovo olje, katere-ga dobimo v lekarni, je sredstvo proti trganju v ušesih, ako kane-mo v uho par kapljice olja.

Melisa, kuhana v vinu okrepi slah želodec in sree in odvaja iz-meček iz prsi. Destilirana voda melise zopet očisti skaljeno vino, preecedilka pa obvaruje meso pred muhami in črvi, ako ga poskropi-mo z njo.

Po zahtilu nekega francoske-ga zdravnika odstranimo najhit-rejše krč v nogah, da nad in pod kolenom malo trdo prevezemo no-go.

Ako hočemo poznati pravo zla-to z navadnimi sredstvi, tedaj drgnimo predmet toliko časa ob kremen, da na kremenu ostane bliščeča kovinska plast. Potem prižgimo žveplenko in jo držimo proti odrgeni snovi na kreme-nu. Ako snov izgine s kremenca, tedaj ni bil predmet iz čistega zla-ta.

Srebrn in zlat denar spoznamo na ta le način, da ni ponarejen. Denar, o katerem dvomimo, da je pravi malo zmočimo in potem po-tegnemo preko njega črte s hudi-čevim kamnom (Lunar caustic). Ako je denar ponarejen, nastane na njemu črna črta, pravo zlato ali srebro pa ostane nespremenje-no. Pri denarju, ki je legiran z bakrom, nastane lahek sivočrn madež.

— Zaradi razžaljenja veličan-stva. Policija je aretirala Karla Nanut iz Štrandreža zaradi raz-žaljenja veličanstva. Vboga čast cesarja, katero morajo varovati kazenski paragrafi, da se ne uma-že!

V Metz so zaprli pet Franco-zov, ker so nabirali novince za francosko legijo iznozemcev.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Breezy Hill, K. Konec se ne so-glaša s poštnim zakonom. Zato je bilo treba majhne spremembe. Pozdrav.

Milwaukee, Wis. Na vašo pri-tožbo glede sleparjev, ki sleparijo z mazili za rast las, smo priobčili članek v današnji izdaji. Pozdrav!

Franklin, Pa. Za to izdajo pre-pozno. Prihodnjik. Pozdrav!

Vsi dopisi, ki so bili prepoznati zato izdajo, izidejo prihodnji te-den. Dopisi naznanila in spremem-be naslovov, morajo biti že do tor-ka zjutraj v uredništvu. Prosimo, vpoštevatje to!

Poprava poškodbe.

Slučajno ali začasno provzroče-no poškodbo, moralo bi se takoj popraviti, da ne postane stalna. Pravočasna popravljena poškod-ba pri posloppju lahko reši celo stavbo pred nesrečo; ravnotako zadostuje večkrat samo majhna porcija dobrega zdravila za ohrani-tenje življenja. V našem telesu so na dnevnem redu neprestane pre-membe; pri tem izumira namreč nekaj naših malih celic, med tem, ko se tvorijo zopet nove; iz teh malih celic sestoji namreč naše te-lo. Ako jih izumre več, nastane v tem slučaju poškodba, ki zahteva takojšnjo pomoč. Ta poškodba se kaže že sama na sebi v slabosti te-le-sa in spomina, izgubi teka, za-priju, glavobolu, bolečinah po raz-nih delih telesa, v kratkih besedah: človek se počuti vobče slabo. Pri tem morali bi takoj uporabla-ti Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino. To vino bo kmalu iz-čistilo iz telesa vse slabe, škodljive snovi, ojačilo bo vse organe ter popravilo škodo. Prodaja se po le-karnah. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland Ave, Chicago, Ill. Pri bolečinah v hrbtu poskusite Tri-nerjev Liniment.

(Advertisement.)

Kenilworth.

Roman. Spisal Walter Scot.
Poslovenil J. Z.

— Ako si ga videla, — je odgovoril grof, — tedaj obdrži tajnost zase, kot duhovnik spovedne tajnosti... Pogubiti nočem nobenega človeka. Ali če kdo hoče izvedeti za moje skrivnosti, je dobro, da pazi na svoje življenje. Strašni medved noče, da se mu kdo na njegovem potu zoperstavi.

— V resnici strašno! — je zasepetala Ami.

— Dragica, ti si bolna, — je rekel grof. — Lezi opet na ležišče, ker je zate prežgodaj, da bi vstala... Ali imaš še katero prošnjo do mene, ki ni nevarna moji slavi, mojemu dostojanstvu in mojemu življenju?

— Moj ljubljene, moj gospod... nobene... Nekaj sem ti hotela se povedati, pa je tvoja jeza odgnala spomin iz mojih možganov.

— Hrani do prihodnjega sestanka, — je rekel grof nežno in jo še enkrat poljubil. — Zavri želje katerih ne morem in ne smem izpolniti! Drugega pa na Angleškem sploh ni, kar bi ti odrekal.

Po teh besedah se je hitro poslovil in zapustil sobo. Na stopnicah je srečal Varneja, ki ga je pričakoval z velikim plašcem in širokokrajnikom. Zdolaj sta stala dva konja zanj in za Varneja. Poleg sta stala dva služabnika, ki sta vedela, da ima neki grof ljubavno razmerje z damo. Nista pa vedela za njegovo ime.

Anton Foster je ponudil grofu staro kljuse, mejtem ko je Varnej kot dozdevni gospod zajahal čilega vranca.

Zamišljen je grof zajahal konja in prvi jezdil skozi vrata, popolnoma pozabivši, da mora kot služabnik jahati za svojim gospodarjem.

Mejtem ko je izginil pred velikimi vratmi, je Varnej zasepetal: — No, ta je tudi dobra. Služabnik jezdil pred gospodarjem.

Ta trenutek je porabil za kratek pogovor z Fosterjem.

— Foster, glej!... To le ti je dal naš gospod za zvesto službovanje... Polno možno zlatov, kakeršna le redko kečaj smukne skozi prste skopuha. Le preštej jih! — je pristavil, ko je videl, da je Foster pričel šteti denar — poleg pa še prištev, kar je dal si noči Janeti za nagrado.

— Kaj je to? — je vzkliknil Foster. — Janeti je dal zlata?

— Aj seveda... Zakaj pa ne? ... Ali zvesto službovanje tako lepi grofici ne zasluži plačila?

— Obdržati ne sme nič, — je rekel Foster. — Vse mora vrniti. Poznam ga! V lep obraz se zaljubi hitro in za kratko dobo. Njegova ljubezen je nestalna kot luna.

— Foster, ali si blazen! Ti vendar ne meniš, da je lord zaljubljen v Janeto? Vraga, kdo se briga za kosa, ako slavec poje v grmovju?

— Kos ali slavec... ptičarju je vseeno. Vi, mojster Varnej pa znate dobro piskati na piščalko za vabo in vabiti ptice v njegovo mrežo. Ne želim si satanske sreče, kakeršne vi pripravljate dekletom... Smejete se?... Člen svoje družine bom obvaroval pred satanovimi kremplji. To mi lahko verjamete... Vrnila bo denar!

— Hm, tebi naj ga izroči Tonček, pa bo vseeno — je menil Varnej. — Govoriti moram o resnejših zadevah... Lord se bo vrnil na dvor volje, ki je zelo slaba za naju.

— Kaj hočete povedati s tem? — je vprašal Foster. Ali je že sit svoje krasne igrarke? Radi nje je odbil krono in uverjen sem, da se kesa zavoljo te kupčije!

— Ej seveda! — je odgovoril konjar! — Zateleban je vanjo, pa hoče radi nje ostaviti dvor... Potem pa z Bogom upi, posestva in dobro življenje... Tonček, cerkveni imetek bodo zahtevali nazaj in sedanji lastniki so lahko veseli, ako ne bodo tirjali odgovora od njih!

— To bi bila najina poguba, — je vzkliknil Foster in njegovo čelo je potemnelo. — Pa vse to radi ene ženske!... No če bi šlo za njegovo dušo, bi nič ne rekel. Saj tudi jaz želim čestokrat, da bi postal najsiromašnejši med siromaki!

— To bi bila najina poguba, — je vzkliknil Foster in njegovo čelo je potemnelo. — Pa vse to radi ene ženske!... No če bi šlo za njegovo dušo, bi nič ne rekel. Saj tudi jaz želim čestokrat, da bi postal najsiromašnejši med siromaki!

— Tonček, to se prav lahko zgodi, — je menil Varnej. — Uverjen sem, da satan ne bo ljubil tebe radi tvojega uboštva. Tako izgubiš na dveh straneh... V bogaj mene, pa bo Kumorski dvorec tvoj... Ne govorio obisku tega Tresiljana... Ali čuješ? Niti besede, dokler ti ne dovolim.

— Zakaj?

— Budalo... Lord bi se v sedanjem duševnem položaju gotovo odločil, da bi odšel v samoto, ako bi izvedel, da njegovo damo v njegovi odsotnosti obiskujejo taki strahovi. Potem bi sam hotel igrati ulogo stražnega znanja pri svojem zlatem sadju in tvoja služba bi šla k vragu, Tonček!... Modrijanu zadostuje ena beseda... Srečno!... Slediti mu moram.

Varnej je spodbodel konja in odjahal za svojim gospodarjem.

— Želim, da bi bila tvoja kupčija pri kraju in zlomljen tvoj vrat, prokleti mešetar! — je mrmral Foster. — Ali v bogati moram njegovemu migljaju... Moji in njegovi interesi so enaki, grof se pa da voditi od njega... Janeta mi mora izročiti zlato... Vporabiti jih bo treba za kakšno Bogu dopadljivo delo, dotlej so pa najboljše shranjeni pri meni. Nobeden nalezljiv strup se ne sme dotakniti moje hčere... Ostati mora čista, kakor angelj že radi tega, da lahko moli za svojega očeta. Potreben sem njene molitve, ker o mojem življenju krožijo čudne vesti. V naši občini me gledajo hladno. Ko je mojster Holdfort govoril o hinaveh, ki so podobni pobeljenim grobovom, se mi je zdelo, da me je ostro pogledal. Katoliška vera ni tako ostra. Lamburn je govoril resnice glede vere. Iskal sem lahko srečo, kjer sem jo hotel. Moliti sem moral rožni venec... iti k maši... spovedati se, da sem dobil odvezo, pa je bilo vse v redu. Ti puritanci pa hodijo po ostri in trnjeni poti, ali skušal bom... pa bom čital eno uro sv. pismo, predno grem gledat svoj zaklad.

Varnej je medtem došel grofa, ki je jezdil zamišljen proti Vudstaku. — Ti izgubljaš čas, — mu je zaklical grof. — Nama se mudi. Preoblečem se lahko še le v Vudstaku, do tje sva pa v nevarnosti. — Lord, treba je jezdit le dve uri, — je rekel Varnej. — Fosterju sem povedal znova, da naj bo previden, zaeno sem ga pa vprašal po nekem gospodu, katerega hočem nastaviti v našem spremstvu.

— Ali se zna obnašati v pred-sobi? — je vprašal grof.

— Videti je dober fant, — je odgovoril Varnej. — Ako hočete sami nadaljevati pot, tedaj se lahko vrnem in ga privedem v Vudstak, še predno ležete k počitku.

— Ne prizanašaj konju... čaka te bom. Po teh besedah je spodbodel konja in sam nadaljeval pot. Varnej se je pa izognil parku in se je na javni cesti vračal v Kumnor. Vstavil se je pri "črnem medvedu" in zahteval, da naj pokličejo Miho Lamburna.

Nekaj minut in častiljivi gospod je stal pred svojim novim protektorjem zelo žalostnega ob raza. — Ah, izgubil si sled! — je rekel Varnej. — Torej ne veš nič o svojem tovarišu Tresiljanu? To čitam na tvojem žalostnem obrazu. Ali je tvoja spretnost taka?... nesramni malopridnež.

— Vraga — je vzkliknil Miha... Še nikdar ni noben človek vestnejše sledil sledu! Sledil sem mu do hiše mojega strica... Držal sem se ga kot smola... Videl sem ga pri večerji in lezel sem z njim do njegove spalnice... Zjutraj je pa zginil in niti konjski hlapec ni znal povedati, kam se je obrnil!

— To se glasi, kakor bi me hoteli varati! — je odgovoril Varnej. — Ako je to res, potem bode pošteno plačati svojo šalo.

— Gospod, najboljši lovski pes napravi včas napako! — je rekel Lamburn. — Kakšno korist mi bo pa prineslo, da je fant nakrat izginil? Vprašajte le gostilničarja Gileasa Goslinga... vprašajte na takarje in konjske hlapce... vprašajte Cecilijo in vso služinčad, da nisem pustil Tresiljana izpred oči, dokler je bil na nogah... Pri moji veri, saj vendar ne zahtevate, da bi ga stražil kot bolniška strežnja, ko sem vedel, da leži v postelji.

— (Dalje prihodnjič.)

Odlomki iz zgodovine Zdr. držav.

Ko je Mason dobil pomožne čete iz Massachusettsa je nastopil z vso krutostjo proti Pekvodom. Zapalil je vsak pekvodski šotor, jetnike je razdelil kot sužnje med Narragansett in Mohegan Indijanci, nekatere pa prodal kot sužnje. Prva vojna z Indijanci je končala srečno za naselnike v Connecticutu.

Zadnje begune Pekvodov so zajeli pri Fairfieldu, kakih petdeset milj južno od aybrook. Ko so uničili zadnje ostanké sovražnega rodu, so se pričeli seliti na ravnino med Wallingfordom in zapadnimi rekami. Tu so postavili koče in prezimili. Zimski čas so dobro izrabili za nova odkritja.

Na nekem pohodu so odkrili New Haven, kmalu zatem so se puritanci pod vodstvom Teofila Eatona in Ivana Davenporta izkrcali v Bostonu. Ko se priseljenci slišali govorico o krasni deželi, so zopet odrinili na morje in se okoli sredi aprila zasadili v pristanu New Haven. Prvo nedeljo po prihodu so se priseljenci zbrali pod košatim hrastom, kjer je Davenport prvi pridigal v Ameriki. Kupili so zemljišča od Indijancev in živeli so prvo leto, ne da bi imeli kakšno vlado. Vsi so se zavzeli, da bodo živeli po sv. pismu.

Leta 1639 so voditelji zborovali v nekem hlevu. Bila je nekakšna konvencija, na kateri so sprejeli sv. pismo za ustavo. Vse zaključke so odeli z verskim plaščem. Vlado so nazivali "hišo modrosti", v kateri so bili Eaton, Davenport in drugi sedem stebrov. Le čani cerkve so imeli državljanske pravice. Skozi dvajset let je bil Eaton kot "prvi in največji steber" izvoljen guvernerjem. Prišli so drugi priseljenci in kmalu so nastale mične vasice na obeh obrežjih Long Island Sounda.

Civilna vlada v Connecticutu je pričela leta 1639. Dotlej so bile zapadne naselbine podrejene Massachusettsu in nikdo ni mislil na neodvisno vlado naselbin. Ko so se vojaki zmagonosno vrnili iz vojne s Pekvodi, je ljudstvo pričelo propagirati neodvisno vlado. Dne 14. januarja so se v Hartfordu sešli delegatje iz treh mest, ki so izdelali ustavo za naselbino, katerega je bila zelo svobodomiselnost za tedanje dobo. Priznana je bila popolna verska svoboda. Uradnike so volili vsako leto na podlagi splošne volilne pravice. Zakonodajna moč je izvrševala zbornica, v kateri so bili poslanci, ki so zastopali mesta po številnem razmerju prebivalcev. Vendar pa Saybrook in New Haven nista sprejela te ustave, po kateri bi bili vsi naselniki v dolini Connecticuta združeni pod splošno vlado.

Leta 1643 se je Connecticut pridružil uniji Nove Anglije. K tej zvezi se je pridružil New Haven, drugo leto pa tudi Saybrook, katerega je kupil Jurij Fenwick. Nesoglasje z Holandci v Novi Nizozemski je vplivalo, da so izkale zapadne kolonije tesnejšo zvezo z Massachusettsom. Strah med ljudstvom ni izginil, dokler se guverner Stuyvesant ni sešel s komisarji Connecticuta v Hartfordu, ki so izdelali zapadno mejo provincije. Ta sestanek je obetal mir. Ali leta 1651 je izbruhnila vojna med Anglijo in Stuyvesanta so osumili, da hujska Indijance proti Angležem. Delegatje združenih naselbin so predlagali, da se napove vojna Novi Nizozemski. Ta zaključek je pa votirala kolonija Massachusetts. Zdaj sta koloniji Connecticut in New Haven iskali zavetja pri Cromwellu, ki se je nerad udal prošnji, končno pa vendar poslal brodogve, ki naj bi operiralo v soglasju z naselniki.

Ko so v Angliji obnovili kraljestvo, so v Connecticutu hoteli s pripoznanjem, da je kralj Karel pravomoden vladar. Ta ukrep je prihajal bolj iz lokavosti kot iz lojalnosti. Ljudstvo je hotelo dobiti pravomočje od kralja, da bi Connecticut postal neodvisna kolonija. Premagali so Pekvode, kupili zemljišča od Moheganov in lastniške pravice varviškega grofa.

Kolonija je izvolila mlajšega Winthropa in ga je poslala kot svojega poslanca v London. Dala mu je s seboj pravomočje, katero so pazno izdelali v Hartfordu, da jo predloži kralju v podpis.

Stari lord Say and Seal, mnogoletni prijatelj kolonije, je bil sedaj vpliven uradnik krone. Njemu je Winthrop pisal list, v katerem je razvil svoje načrte in ga prosil pomoči. Manšterski grof, kraljevi ključar je podpiral njegovo prošnjo, da se ga sprejme v avdienco. Winthrop je vsled tega lahko dobil avdienco pri kralju. V avdienci je spretno namignil, da je Karel I. obljubil njegovemu staremu očetu večno naklonjenost in prijateljstvo. S sladkimi besedami je kmalu pripravil kralja, da je podpisal najsvobodnejšo in obširnejšo pravomočje, katero je kedaj podpisal kateri angleških kraljev.

Winthrop se je vrnil kot zmagovalce v Ameriko. Izkazal se je prebrisanega diplomata in državnik.

Štirinajst let zaporedoma je bil vsako leto Winthrop izvoljen guvernerjem kolonije. Vsako leto se je pomnožilo prebivalstvo provincije in sorazmerno je rastle tudi njeno bogatstvo. Civilna uprava je bila svobodoljubna in vsakdo se je lahko izveščal po veri, katero je smatral za pravo.

Mir je vladal v naselbini. Razvijalo se je poljedelstvo in cvetela je obrt. Niti ob času vojne kralja Filipa, niso naselniki trpeli pod sovražnimi upadi. V Connecticutu ni bilo čuti bojne krika, gorele niso hišice naselnikov, pa tudi niso izgubili enega človeškega življenja. Njeni vojaki so se pridružili Massachusettsu in Rhode Islandu, njih domovi so pa ostali nedotaknjeni.

V juliju 1675 je sir Edmund Andros, guverner New Yorka priplul v ustje reke Connecticut z oboroženo ladje. Poslal je kapitana Bullu, ki je zapovedoval forti Saybrook, povelje, da naj se uda. Kapitan je pa razvil angleško zastavo nad forto in odgovoril, da je boljše za Androsa, ako se umakne. Andros se ni oziral na odgovor, marveč je stopil na suho, da prečita posadki svoj nalog. Ko je pričel čitati, so ga ustavili.

"Connecticut ima svojo pravomočje, katero je podpisalo njega veličanstvo kralj Karel II. Ne hajte s čitanjem ali pa nosite konsekvence", mu je zaklical kapitan. Ta argument je tako vplival na v rdečo suknjo oblečenega guvernerja, da se je vrnil v čoln, ki ga je hitro ponesel na ladjo, s katero je takoj odplul, da ubeži nevarnina žrelom topov, ki so bili namerjeni na njo.

(Dalje prihodnjič.)

Denar pošiljamo v domovino.

Po sledečih cenah:

\$10.35	.....K.	50
\$20.50	.....K.	100
\$41.00	.....K.	200
\$102.50	.....K.	500
\$204.50	.....K.	1000
1020.00	.....K.	5000

S temi cenami so vračunjeni vsi stroški.

PRODAJAMO ŠIFKARTE.

MENJAMO DENAR.

Govorimo slovenski.

Kaspar
Državna Banka
1900 Blue Island Av., Chicago Ill.

Važno uprašanje!
Do mi opravi?
najbolje in najceneje!
Konzularne,
starokrajске
sodnijske in
vojaške
zadeve
Javni notar
Kaker
220 1/2 Grove St
Milwaukee, Wis.

J. S. JABLONSKI
Slovenski fotograf
izdeluje vsa v fotografsko stroko
spadajoča dela dobro in poceni
6122 St. Clair Avenue.
CLEVELAND OHIO.

Magnet
"THAT'S THE BEER"
ATLAS
Brewing Company
Bottling Dept.
Phone CHAL 99

Pravo česko pivo iz žateckega hmelja.

Naročite si en zaboj pri nas.
Gotovi smo, da Vam bode ugajal.

Tel. Canal 991.

J. F. ROUŠAR, ravnatelj.

VEDNO SE ZAHTEVA!

Le malo zdravil je na svetu, katera se vedno zahteva v vsaki letni sezoni in vsakem kraju na svetu in za katera povprašujejo vsi ljudski sloji. Najboljše zdravilo med temi zdravili je

Trinerjevo Ameriško zdravilno grenko vino

Vzrok, da vedno povprašujejo po njemu, je iskati v tem, ker je to zdravilo pripomoček proti raznim boleznim človeškega telesa. Izdeluje se iz pristnega rdečega vina in izbranih zdravilnih zelišč. To izborno sredstvo ozdravi in ojači bolne organane za prebavo. Pomaga proti

**Bolečinam v želodcu,
Slabim občutkom po obedu,
Pehanju iz želodca,
Vetrovom,
Neprebavnosti,
Zaprtnju,
Nervoznosti,
Izgubi slasti do jela.
Slabosti,**

in uravnava prebavni proces. Je zelo priporočljivo zdravilo proti vsem boleznim, pri katerih se opazuje naraščajočo oslabelost telesa in pomanjkanje krvi. Moralo bi se rabiti proti vsem boleznim želodca, jeter, črev in krvi.

Dobiva se v vseh lekarnah. Zavrnite slaba in ponarejena zdravila.

JOS. TRINER,

UVAŽALEC IN IZVAŽALEC.

1333.39 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

IZ GLAVNEGA URADA

Spremembe pri krajevnih društvih
meseca decembra 1912.

Slavija, št. 1.—Zopet sprejeti: Joseph Spačal, c. 11466. —Prvi mesec suspendovani: Alois Hren, c. 1718; And. Kordeš, c. 5429, Mihael Sifrar, c. 4046; Joseph Spačal, c. 11466; Joseph Kalanti, c. 10292. Drugi mesec suspendovani: Frank Volk, c. 4441. —Izobčeni: Blaž Kaučič, c. 2131. —Novo pristopli: Anton Ravnikar, c. 14775, Nikolaj Mencinger, c. 14776.

Triglav, št. 2.—Prvi mesec suspendovani: Matt Čizek, c. 3120. —Novo pristopli: Frank Duler, c. 14777, Joseph Plantan, c. 14778.

Adrija, št. 3.—Novo pristopli: Joseph Papež, c. 14779.

Bratstvo, št. 4.—Zopet sprejeti: Frank Rataizak, c. 141; Juljan Bogajevski, c. 960; Anton Rogožinski, c. 6684; John Figaš, c. 12234; Stefan Blaška, c. 10192. —Prvi mesec suspendovani: Roman Bogajevski, c. 1112; John Srama, c. 4308; Stanislav Frakovski, c. 4633; Vladislav Rogožinski, cert. 5861; Joseph Sajer, c. 8838; Thomas Hlebovski, c. 8975; Felix Račkovski, c. (??). —Drugi mesec suspendovani: Anton Bogajevski, c. 1473.

Naprej, št. 5.—Zopet sprejeti: Joseph Augustinčič, c. 2803; Jos. Kraje, c. 5440; John Zakrajšek, c. 6838; Jacob Pužum, c. 7831; John Zorman, c. 8872; John Fifold, c. 9829; Joseph Pižem, c. 11107; Gabriel Trampus, c. 11291; Joseph Kalister, c. 11437; John Kastelie, c. 11724; Anton Čechelič, c. 12059; Anton Boldin, c. 12386. —Prvi mesec suspendovani: Frank Lah, c. 2960; John Lauriša, c. 4013; Al. Kurent, c. 4235; Frank Vesel, c. 5439; Al. Zdešar, c. 6704; Mihael Baškovič, c. 7294; Joseph Žele, c. 7553; Anton Nahtigal, c. 11725; Mihael Udovč, c. 13239. —Drugi mesec suspendovani: John Budan, c. 3127; Anton Jane, c. 9445. —Izobčeni: Frank Wajs, c. 5002; John Wohlgemuth, c. 11432; Al. Paulin, c. 13324. —Novo pristopli: Jacob Intihar, c. 14780; John Dolinar, c. 14781; John Ludvig, c. 14782; August Červan, c. 14783; Frank Pohar, c. 14784.

Bratstvo, št. 6.—Prvi mesec suspendovani: Frank Kuhar, c. 14101. Drugi mesec suspendovani: Anton Potočnik, c. 7684. —Izobčeni: Andrej Habalof, c. 14103. —Novo pristopli: George Krek, c. 14785.

Bratoljub, št. 7.—Novo pristopli: Ignac Hladnik, c. 14786.

Delavec, št. 8.—Novo pristopli: Andrej Komljanec, c. 14787.

Bratstvo Naprej, št. 9.—Prvi mesec suspendovani: Frank Lipovšek, c. 2642. —Drugi mesec suspendovani: Victor Dollar, c. 729. —Izobčeni: Jacob Dufat, c. 4501. —Novo pristopli: Marija Jankole, c. 14788; Jacob Verbek, c. 14789.

Trdnjava, št. 10.—Novo pristopli: John Vehar, c. 14790; Frank Cilenšek, c. 14791; Anna Oblak, c. 14792; John Kržišnik, c. 14793; Frank Eržen, c. 14794.

Sokol, št. 11.—Izobčeni: John Cvitkovič, c. 7561. —Novo pristopli: George Stanfel, c. 14795.

Edinost, št. 12.—Prvi mesec suspendovani: Frank Turk, c. 6714; Savel Polovna, c. 2264. —Novo pristopli: Joseph Uzelac, c. 14796; Joseph Hoffman, c. 14797.

Edinost, št. 13.—Zopet sprejeti: Anton Gulja, c. 10899. —Prvi mesec suspendovani: Mihael Pintar, c. 2019; George Shafar, c. 10896; John Košica, c. 12067; Frank Vičič, c. 9807. —Drugi mesec suspendovani: Matt Puž, c. 8012.

Sloga, št. 14.—Prvi mesec suspendovani: John Bnčar, c. 12977. Drugi mesec suspendovani: Andrej Vrh, c. 10707.

Sloga, št. 16.—Prvi mesec suspendovani: Sim. Frattjak, c. 6422; Frank Dolenc, c. 7681; Louis Obid, c. 10671; Frank Perme, c. 11738; John Mestek, c. 12980; Anton Žitnik, c. 2435; Joseph Šušnik, c. 14123. —Drugi mesec suspendovani: Frank Grinašič, c. 6954; Manuel Brekič, c. 10185.

Orel, št. 19.—Drugi mesec suspendovani: Dušan Ivkovič, c. 5611; Eva Ivkovič, c. 6229. —Novo pristopli: Mihael Romich, c. 14798; Anton Drobne, c. 14799.

Sokol, št. 20.—Zopet sprejeti: Mihael Erzar, c. 2493; Frank Jenko, c. 6230; Anton Seliksar, cert. 1738. —Drugi mesec suspendovani: John Koste, c. 8663. —Izobčeni: Alex Lobe, c. 7570; Simon Mahlič, c. 13575. —Novo pristopli: Matt

Indihar, c. 14800; Jacob Paulich, c. 14801; Anton Markič, c. 14802; John Koprivec, c. 14803.

Orel, št. 21.—Zopet sprejeti: Frank Kreeblj, c. 10526. —Prvi mesec suspendovani: Anton Mihelič, c. 11748. —Drugi mesec suspendovani: Ant. Saffič, c. 10079; Jacob Glažar, c. 9421; John Steržinar, c. 9014.

Danica, št. 22.—Drugi mesec suspendovani: Jos. Panian, c. 7858; John Butkovič, c. 8567. —Novo pristopli: Ant. Klobučar, c. 14804; Joseph Kajfeš, c. 14805; George Jerbieh, c. 14806.

Edinost, št. 23.—Novo pristopli: Joseph Kotar, c. 14807.

Šmarnica, št. 24.—Drugi mesec suspendovani: Matt Mošnar, c. 3827. Novo pristopli: Max Richard, c. 14808.

Novi Dom, št. 28.—Prvi mesec suspendovani: Peter Spalj, cert. 11928; Kate Kufnar, c. 12085.

Domovina, št. 29.—Zopet sprejeti: Frank Hribar, c. 12090. —Prvi mesec suspendovani: Thomas Plahutnik, c. 9317. —Izobčeni: Frank Uvnič, c. 9425.

Popotnik, št. 30.—Novo pristopli: Louis Preslan, c. 14809; Frančiška Mravljica, c. 14810.

Sava, št. 32.—Prvi mesec suspendovani: Joseph Kosmač, cert. 8654; Frank Tomšič, c. 8674. —Izobčeni: Anton Pistotnik, c. 3216.

Naš Dom, št. 33.—Prvi mesec suspendovani: Mihael Grošenič, c. 10096. —Drugi mesec suspendovani: George Majič, c. 9428. —Izobčeni: Mihael Gorenc, c. 7328. —Novo pristopli: Matt Kramarič, c. 14811; George Prebeg, c. 14812; Frank Pršak, c. 14813.

France Prešeren, št. 34.—Zopet sprejeti: Joseph Zupančič, cert. 8025; John Bevcar, c. 5822. —Drugi mesec suspendovani: Martin Česnik, c. 4474; M. Dugar, c. 7456. Novo pristopli: Martin Lambert, c. 14814; Mihael Radkovič, cert. 14815.

Zveza, št. 26.—Drugi mesec suspendovani: John Šregel, c. 4162; Joseph Lazari, c. 11756. —Novo pristopli: Louis Gluhak, c. 14816; Joseph Maček, c. 14817; Joseph Peternel, c. 14818; Anton Marcen, c. 14819; George Artnak, c. 14820. Proletarec, št. 37. —Izobčeni: Joseph Sušajn, c. 7467.

Ilirija, št. 38.—Zopet sprejeti: Anna Leskovar, c. 10102; John Malj, c. 12583; Joseph Leskovar, c. 2902. —Prvi mesec suspendovani: Joseph Sebastijan, c. 9885; Alex Lukesanovič, c. 1127. —Novo pristopli: Louis Marinšek, cert. 14821; Sidonija Pristov, c. 14822; Frank Omerza, c. 14823; Frank Zabukovec, c. 14824.

Narodni Vitezi, št. 39.—Zopet sprejeti: Anton Marn, c. 1907; Marie Marn, c. 2553; Mihael Knapič, c. 6978. —Izobčeni: Frank Mravljica, c. 1920. —Novo pristopli: John Čech, c. 14825.

Zvon, št. 40.—Prvi mesec suspendovani: Ludvig Pauček, cert. 11762.

Slovenija, št. 14.—Prvi mesec suspendovani: Ant. Erce, c. 14869; Alois Vozelj, c. 13937. —Novo pristopli: Andr. Sežula, c. 14826; Anton Florek, c. 14827; John Kovalček, c. 14828; John Marengo, c. 14829.

Večernica, št. 42.—Odstopli: Frank Brezovnik, c. 5725.

Aurora, št. 43.—Zopet sprejeti: John Kostelec, c. 5729; Lovrene Koste, c. 8030. Izobčeni: Joseph Boben, c. 4594. Novo pristopli: Nišek Magovec, c. 148930.

M. Danica, št. 44.—Prvi mesec suspendovani: Joseph Debelak, c. 9234.

Illinois, št. 47.—Novo pristopli: Joseph Labo, c. 14831; Mihael Mayerhafer, c. 14832.

Triglav, št. 48.—Odstopli: John Železnikar, c. 2747. Novo pristopli: Thomas Strnika, c. 14833; (Anton Cimperman, c. 14834 sprejet ko predloži izkaz starosti.)

Skala, št. 50. Prvi mesec suspendovani: A. Pirnat, c. 10657; Izobčeni: F. Pirc, c. 3271, P. Gregurič, c. 2578.

Narodni Dom, št. 51.—Zopet sprejeti Martin Zgonec, c. 6288; Marko Stazin, c. 11343.

V Boj, št. 53. Prvi mesec suspendovani: J. Mamar, c. 9703; V. Starman, c. 10347; J. Palčič, c. 11860; F. Pavlin, c. 14381. Novo pristopli: Joseph Jaklič, c. 14835.

Slovenija, št. 56. Prvi mesec suspendovani: Martin Zelene, c. 6402.

Planinar, št. 57. Drugi mesec suspendovani: Gregor Potočnik, c. 260; Rudolph Dolar, c. 12449.

Novo pristopli: Joseph Skufca, c. 14836.

Zavednost, št. 57.—Drugi mesec suspendovani: Frank Merčun, c. 11775. Izobčeni: Mihael Ojster, c. 13018; Vlad. Rajnard, c. 13543. Novo pristopli: Joseph Omerza, c. 14837.

Simon Gregorič, št. 60.—Novo pristopli: Anton Stražisar, c. 14838.

Sparta, št. 61.—Drugi mesec suspendovani: John Kočevar, c. 14170. Novo pristopli: Joseph Smolžel, c. 14839; Joseph Spendal, c. 14840.

Bratska Sloga, št. 62. Prvi mesec suspendovani: Joseph Prodan, c. 12777; Silvester Vodopija, c. 12110. Drugi mesec suspendovani: John Mantel, c. 7768. Novo pristopli: Martin Novak, c. 14841; Simon Pavič, c. 14842.

Bistrica, št. 63. Zopet sprejeti: Andrej Dolinar, c. 13751. Prvi mesec suspendovani: Alois Lovše, c. 7010.

Slovenska Zastava, št. 64. Novo pristopli: Jozefa Slapnik, c. 14843.

Prvi Maj, št. 65. Prvi mesec suspendovani: Frank Cvjetkovič, c. 11492; Blaž Lenič, c. 4565; Andr. Lenarčič, c. 3666. Drugi mesec suspendovani: Barol Bartol, c. 7914.

Dolenec, št. 67. Novo pristopli: John Soukup, c. 14844; Frank Medved, c. 14845; Adam Soukup, c. 14846.

Napredek, št. 69. Novo pristopli: Joseph Zupančič, c. 14847; Stefan Jurjavčič, c. 14848; Anton Skubie, c. 14849; Joseph Levstek, c. 14850; Martin Erjavec, c. 14851; Mihael Zarnec, c. 14852; Frank Zupančič, c. 14853.

Spoznanje, št. 72. Prvi mesec suspendovani: Frank Ferek, c. 14187.

Groz, št. 74. Novo pristopli: Jacob Volkar, c. 14854; Frank Kuhar, c. 14855.

Prijatelj, št. 76. Drugi mesec suspendovani: Louis Hribnik, c. 6645. Novo pristopli: Andrej Kramar, c. 14856; Stefan Soršak, c. 14857.

Bratstvo, št. 77. Zopet sprejeti: Stefan Smolčič, c. 12459. Drugi mesec suspendovani: Ignac Koss, c. 10156.

Delavska Zveza, št. 78. Zopet sprejeti: John Kocijan, c. 13187. Prvi mesec suspendovani: Jacob Ribarič, c. 7862.

Dobrodošli, št. 79. Prvi mesec suspendovani: Joseph Golih, c. 5124.

Svoboda, št. 80. Zopet sprejeti: Blaž Mihaljevič, c. 5178; Tadej Gaspar, c. 7018. Prvi mesec suspendovani: George Čebuhar, c. 5184; William Drahain, c. 12799; Anto Sušič, c. 4928; Srečko Petrovič, c. 5117. Novo pristopli: Matt Pezdire, c. 14858.

Solnce, št. 81. Zopet sprejeti: Julian Čebuhar, c. 11356. Drugi mesec suspendovani: Peter Jerbie, c. 7621. Izobčeni: Matt Bruketa, c. 8466.

Triglav, št. 82. Drugi mesec suspendovani: George Puh, c. 13194.

Planina, št. 83. Zopet sprejeti: Geo Borič, c. 13770. Prvi mesec suspendovani: Joseph Iveč, c. 12298; Marko Predovič, c. 13554. Drugi mesec suspendovani: Frank Zalar, c. 10160. Izobčeni: Martin Buketa, c. 12122; Božo Mičetič, c. 12123; Anton Srok, c. 12295.

Slovenski Delavec, št. 85. Novo pristopli: Frank Jenič, c. 14859; Andrej Skender, c. 14860; Frank Baraga, c. 14861; Anton Bukovae, c. 14863; Anton Simončič, c. 14863; Peter Črnkovič, c. 14864; Matt Bauer, c. 14865; John Muloz, c. 14866; Joseph Curl, c. 14867; Frank Reven, c. 14868.

Slovenski Dom, št. 86. Drugi mesec suspendovani: Frank Susteršič, c. 10900. Izobčeni: Barba Polenik, c. 11165.

Prostomislec, št. 87. Prvi mesec suspendovani: Albert Heythun, c. 14201. Novo pristopli: Marija Guna, c. 14869; Frank Jaklič, c. 14870; Frank Stanko, c. 14871.

Glas Naroda, št. 89. Zopet sprejeti: Dušan Prica, c. 5846; Ferdinand Maček, c. 12131. Prvi mesec suspendovani: Nikolaj Medved, c. —?; Frank Zalc, c. 9936. Novo pristopli: Anton Stefančič, c. 14872; Jacob Rupnik, c. 14873; Anna Wučič, c. 14874; Louis Wučič, c. 14875; Fabijan Draginčič, c. 14876; Frank Stefančič, c. 14877; Nikolaj Vidoš, c. 14878; (George Zlimen, c. 14879 sprejet ko predloži izkaz starosti.)

Rdeči Prapor, št. 90. Izobčeni: John Joh, c. 13035.

Johnston City, št. 91. Zopet sprejeti: Mihael Halko, c. 11634. Novo pristopli: John Stucin, c. 14880.

Rožna Dolina, št. 92. Drugi mesec suspendovani: Joseph Dobnikar, c. 1316. Novo pristopli: Simon Volf, c. 14881; John Močnik, c. 14882.

Triglav, št. 94. Novo pristopli: Louis Warmuth, c. 14883; Frančiška Pogorelec, c. 14884; Frančiška Starec, c. 14885; Nick Manik, c. 14886.

Lilija, št. 95. Prvi mesec suspendovani: John Zupančič, c. 6340; Frank Krančič, c. 6695; Fr. Sajevec, c. 6484. Izobčeni: Joseph Zugič, c. 6357; John Šetina, c. 251; Andro Vogel, c. 11179; Martin Savnik, c. 12135. Novo pristopli: Frank Mejaš, c. 14887.

Bratje vsiazenega, št. 96. Zopet sprejeti: Matt Frankovič, c. 7635.

Krim, št. 97. Prvi mesec suspendovani: John Krehin, c. 11979; Marija Marold, c. 10784. Novo pristopli: John Čikovič, c. 14888; Joseph Walentin, c. 14889; Anton Kučel, c. 14890; Joseph Čikovič, c. 14891; Anton Sankovič, c. 14892.

Sokol, št. 98. Novo pristopli: Frank Obed, c. 14893; John Štor, c. 14894.

Nada, št. 102. Zopet sprejeti: Annie Vancovsky, c. 11527. Prvi mesec suspendovani: Maggie Končan, c. 7910. Izobčeni: Mary Novak, c. 10183. Novo pristopli: Paula Podgornik, c. 14895.

Studenček, št. 105. Izobčeni: Jakob Perenič, c. 10986.

Planinski Raj, št. 107. Prvi mesec suspendovani: Frank Cargonija, c. 7656; John Katolič, c. 13205. Drugi mesec suspendovani: Rose Bolanovič, c. 10801. Novo pristopli: Valentin Paulič, c. 14896; Terezija Romšek, c. 14897; Val. Pusovnik, c. 14898; Marija Skubie, c. 14899.

Jutrana Zora, št. 108. Novo pristopli: Marija Susteršič, c. 149000; Marija Nemanič, c. 14901.

Orel, št. 109. Prvi mesec suspendovani: Rade Ivkovič, c. 8634; Frank Obrž, c. 9280; Max Sašl, c. 11989; Frank Kofol, c. 9281. Izobčeni: Martin Tomazin, c. 4137. Novo pristopli: Antonio Clavara, c. 14902.

Slovenski Rudar, št. 110. Zopet sprejeti: John Vidič, c. 1417; John Škul, c. 8307; John Palič, c. 14221; Alois Koišč, c. 9113; Luka Biondič, c. 10743; John Turek, c. 13574. Prvi mesec suspendovani: George Balenovič, c. 13982; Anton Kožar, c. 12150. Drugi mesec suspendovani: Gregor Verban, c. 10417; Joseph Košmerl, c. 13211.

Novo pristopli: Anton Perko, c. 14903; Frank Gorše, c. 14904; Valentin Lesnak, c. 14905; Frank Rigler, c. 14906; Frank N. Klun, c. 14907; Frank Oberstar, c. 14908; Joseph Ruparčič, c. 14909; Joseph Andolšek, c. 14910; Lovrene, Marold, c. 14911; Frank Ambrožič, c. 14912.

Slovenski Sinovi, št. 112. Zopet sprejeti: Peter Grubešič, c. 7289. Izobčeni: John Čadež, c. 10820.

Mangart, št. 113. Prvi mesec suspendovani: Anton Slapnik, c. 14438; Sebastijan Slapnik, c. 14440; Gregor Mahorič, c. 7401. Novo pristopli: Frank Blažon, c. 14913; Martin Dragon, c. 14914.

Jolietska Zavednost, št. 115. Novo pristopli: George Ivankovič, c. 14915; Joseph Starešinič, c. 14916; Frank Lovsekovič, c. 14917.

Slovenski Sokol, št. 118. Izobčeni: Stjepan Rosenberg, c. 13995. Odstopli: Joseph Smaila, c. 8228.

Gorenjec, št. 120. Zopet sprejeti: Anton Tavčar, c. 7306. Drugi mesec suspendovani: Matt Zitič, c. 12649. Izobčeni: Ferd Šulin, c. 8157; George Putz, c. 9764. Novo pristopli: Matt Pleše, c. 14918.

Zveza Detroitskih Slovencev, št. 121. Zopet sprejeti: Mihael Gonda, c. 8318; Martin Hovorko, c. 11407; John Kaučič, c. 12834; Frank Krašev, c. 11432; Andrej Hovorka, c. 8320. Prvi mesec suspendovani: Andro Koupusta, c. 12322; Frank Cigale, c. 14667.

Drugi mesec suspendovani: John Kovač, c. 12650; John Herbec, c. 13112. Izobčeni: John Ginegar, c. 11825. Novo pristopli: John Bergant, c. 14919; Joseph Primosch, c. 14920.

Mednarodna Zveza, št. 124. Zopet sprejeti: Ignac Prpar, c. 13597. Novo pristopli: John Turšič, c. 14921; John Oblak, c. 14922; Frank Ostaneč, c. 14923.

Hibbing, št. 125. Zopet sprejeti: George Mihelčič, c. 12645; Steve Pleše, c. 9132. Prvi mesec suspendovani: Nick Vokinič, c. 8347; Matt Deržaj, c. 8352; John Pakič, c. 9969; Leopold Hitti, c. 13068. Drugi mesec suspendovani: John Strojjan, c. 12838. Izobčeni: Anton Kramar, c. 8349. Novo pristopli: Jos. Glad, c. 14924; Matt Paver, c. 14925.

Primoz Trubar, št. 126. Zopet sprejeti: Adolf Petrič, c. 11216; John Bajt, c. 11219. Prvi mesec suspendovani: Anton Šuštar, c. 11018.

Lipa, št. 129. Zopet sprejeti: John Jerman, c. 6087; Alojzija Kavšek, c. 11411; J. Kocjan, c. 12656; Karol Gabrovšek, c. 12655; Joseph Zupančič, c. 13604; Rudolph Murn, c. 14010; Ignac Susteršič, c. 5006; Z. Hribar, c. 9308; F. Zupančič, c. 12170; F. Kramaršič, c. 13072. Prvi mesec suspendovani: Marija Kisovec, c. 8804; Marija Božič, c. 8805; Anton Tekaučič, c. 8810; John Koren, c. 10844; Frank Kisovec, c. 9830; Frank Zobeč, c. 13234. Izobčeni: Frank Petrovič, c. 9979; Anton Hočevar, c. 12848. Novo pristopli: Joseph Marn, c. 14926; Frank Kočevar, c. 14927; Jacob Germek, c. 14928; Anton Pirc, c. 14929; John S. Jadrič, c. 14930; (Peter Zaman, c. 14931 sprejet ko predloži izkaz starosti).

Eveleth, št. 130. Zopet sprejeti: Marija Steblaj, c. 13817. Prvi mesec suspendovani: Anna Campa, c. 14450.

Francisco Ferrer, št. 131. Zopet sprejeti: M. Hegji, c. 8963; Iz. Steiner, c. 10221; A. Hegji, c. 11031; Iv. Vrbanac, c. 12345. Prvi mesec suspendovani: Frank Stonič, c. 41; M. Kulovec, c. 1019; A. Mikulčič, c. 12346.

Slovenski Napredek, št. 132. Novo pristopli: Joseph Ivačič, c. 14932; Frank Jezek, c. 14933; Mihael Konečny, c. 14934.

Balkan, št. 133. Zopet sprejeti: George Grgurič, c. 9784; Stefan Vidmar, c. 11670. Drugi mesec suspendovani: John Kinkof, c. 10453.

Bratska Ljubzen, št. 134. Prvi mesec suspendovani: Frank Majde, c. 12914.

Brooklyn, št. 135. Izobčeni: Anton Sepich, c. 13426. Novo pristopli: Joseph Horvat, c. 14935; Frank Lisjak, c. 14936.

Michigan, št. 136. Zopet sprejeti: Joseph Pintar, c. 14016. Prvi mesec suspendovani: Joseph Ratkovič, c. 13823; Jeromin Landrino, c. 13626; Roman Zanetti, c. 13629. Drugi mesec suspendovani: Joseph Črnkovič, c. 12625; Karol Pulič, c. 13624. Novo pristopli: Ferd. Herlevič, c. 14937; Vinko Stimac, c. 14938; Frank Burich, c. 14939.

Planinski Raj, šte. 185. Zopet sprejete: J. Samson, c. 13594, T. Ule, c. 13864, E. Črnko, c. 14286. Prvi mesec suspendovan: J. Gregorič, c. 13863. Drugi mesec suspendovana: J. Dolšak, c. 13698. Jugoslovani, šte. 186. Zopet sprejet: Frank Perše, c. 3369. Novo pristopili: Pavlina Novak, c. 14982, Frank Jager, c. 14983. Sinovi Slozne Domovine, šte. 190. Novo pristopili: Pet Schriebl, c. 14984, Marija Lister, c. 14985. Abazia, šte. 191. Novo pristopili: Joseph Wučjak, c. 14986, Andrej Bakše, c. 14987. Venera, šte. 192. Novo pristopila: Marija Barborič, c. 14988. Keevatin, šte. 194. Novo pristopili: Mihael Mihelič, c. 14989. Ironton, šte. 197. Novo pristopili: Anton Purkat, c. 14990. Novo društvo: Slovenski Kmetovalec, šte. 198 v Willard, Wis. Pristopili so: John Lucas, c. 14991, Ignac Cesnik, c. 14992, Mihael Lesnjak, c. 14993, Matt Klemenčič, c. 14994, Anton Furlan, c. 14995. Novo društvo: Slozni Slovenci in Slovaci, šte. 199 v Arona, Pa. Pristopili so: George Konjak, c. 14996, Martin Varga, c. 14997, Andrej Varga, c. 14998, Paul Bolka, c. 14999, Andras Szlitzik, c. 15000, Joseph Gulaš, c. 15001, John Opitek, c. 15002, Andrej Stieh, c. 15003, Anton Skrabec, c. 15004, Mihael Perzelj, c. 15005.

PRESTOPILI SO:

- Od dr. šte.:
2. John Frančekovič, c. 7295 k dr. šte. 59.
  4. John Mlakar, c. 9425, Anton Klinec, c. 14313 k dru. št. 13.
  6. Louis Bogataj, c. 2804, Matt. Drmota, c. 214 k dr. št. 176.
  1. Luka Levec, c. 10506 k dr. šte. 166.
  7. John Srebernak, c. 11969 k dr. šte. 87.
  9. John Malli, c. 5515 k dr. šte. 65.
  14. John Shifler, c. 13140 k dr. šte. 69.
  16. Vincene Pugelj, c. 6152 k dr. šte. 91. Mihael Lupežovič, c. 12213 k dr. šte. 74.
  20. Frank Kne, c. 7699 k dr. šte. 182.
  21. Rozalija Kastelac, c. 11747, John Kastelec, c. 13154 k dr. šte. 127.
  23. Paul Serjun, c. 9810 k dr. šte. 96.
  27. Leo Mlinar, c. 1490, Anton Zupančič, c. 5158, Joseph Opara, c. 8412 k dr. šte. 72.
  29. Anton Malik, c. 9491 k dr. šte. 178. Alois Cvelbar, c. 10329 k dr. šte. 118.
  30. Anton Kovač, c. 5336 k dr. šte. 92.
  34. Albert Kolbezen, c. 8735 k dr. šte. 121.
  37. Frank Kočevar, c. 1330 k dr. šte. 31.
  41. Frank Perko, c. 2539, Johanna Perko, c. 8723 k dr. šte. 16.
  43. Anton Kolene, c. 5314 k dr. šte. 16.
  44. Heromin Stanič, c. 10444 k dr. šte. 124.
  46. Jacob Tomšič, c. 1865 k dr. šte. 21.
  52. Frank Koderman, c. 5368 k dr. šte. 169.
  59. John Sabotin, c. 12279 k dr. šte. 58.
  60. Marija Volčjak, c. 10949, Julius Gnajnar, c. 1710, Martin Volčjak, c. 3674, Anton Berdnik, c. 5905, Joseph Volčjak, c. 6086 k dr. šte. 190. Ambrož Zalar, c. 10555, Jozefa Zalar, c. 10948 k dr. šte. 174.
  64. Jacob Krofel, c. 5362 k dr. šte. 24.
  65. August Godina, c. 10746 k dr. šte. 112.
  67. Joseph Koprivnikar, c. 10368 k dr. šte. 188.
  74. Anton Mravljak, c. 4646 k dr. šte. 34.
  79. John Ivanovich, c. 5524 k dr. šte. 11.
  87. Joseph Gross, c. 6336 k dr. šte. 165.
  88. John Leskovec, c. 12812, J. Žibert, c. 1985, Anton Grajzar, c. 7393 k dr. šte. 145.
  89. Joseph Fakin, c. 6429 k dr. šte. 166.
  91. John Umek, c. 7929 k dr. šte. 123. John Koklič, c. 10579 k dr. šte. 98.
  92. Joseph Griffenberg, c. 6605 k dr. šte. 72.
  95. Mihael Granc, c. 11977 k dr. šte. 59.

97. Bernard Smrekar, c. 11184, Gregor Žebrek, c. 9097, Jos. Glavan, c. 12823 k dr. šte. 69.
98. Frank Dernač, c. 8926 k dr. šte. 186.
104. Pavlina Wahr, c. 10588 k dr. šte. 137.
106. Anton Božič, c. 8299 k dr. šte. 145.
109. Frank Arko, c. 13571, Gregor Mihelič, c. 13572 k dr. šte. 57.
110. Frank Rutar, c. 8990 k dr. šte. 20. John Škul, c. 8307 k dr. šte. 175. Louis Benčina, c. 12482 k dr. šte. 123.
112. Martin Lipovšek, c. 6640 k dr. šte. 74.
114. Martin Meznarič, c. 6311 k dr. šte. 132.
116. Frank Grgurich, c. 12218 k dr. šte. 47.
121. John Božič, c. 8982 k dr. šte. 5.
128. Anna Stimac, c. 10219 k dr. šte. 195.
137. Anna Karlinger, c. 9341 k dr. šte. 187.
143. Joseph Pucelj, c. 9601 k dr. šte. 8. John Kočar, c. 10046 k dr. šte. 14.
151. Frank Hirsch, c. 7207 k dr. šte. 80.
159. Markus Pettek, c. 13456 k dr. šte. 65.
160. Rudolph Bozeglav, c. 9972 k dr. šte. 126. Joseph Lukežič, c. 9444 k dr. šte. 46.
161. Joseph Demšar, c. 7213 k dr. šte. 61.
164. Anna Mlinar, c. 11273, Julijana Zupančič, c. 13094 k dr. šte. 72. Anna Režan, c. 11263 k dr. šte. 187.
165. Alois Lebar, c. 6665 k dr. šte. 87.
169. Joseph Hribar, c. 14041, Fr. Hribar, c. 1540 k dr. šte. 151. Frank Kosec, c. 7160 k dr. šte. 64.
170. Frank Debelak, c. 14043, k dr. šte. 5.

Sedem in osemdeset

tisoč ljudi ima vloge o tej banki. Na kateri živijo v drugih državah, zopet drugi v stari domovini. Pošiljajo nam s pošto svoje prihranke, ker je ena največjih in najvarnejših bank v Ameriki. Z enim dolarjem lahko začnete vlagati in vloga vam bo nosila štiri odst. obresti.

The Cleveland Trust Company SAVINGS BANK 5 MIL. DOLARJEV

St. Clair office, St. Clair St. cor. E. 40th, CLEVELAND

Za pet dolarjev na leto lahko najamete hranilni predal (box) iz Armorojevega jekla, v katerem so vaši privatni papirji, vrednosti varni pred ognjem, tatovi, vlemilci in drhalskimi napadi. Vabimo vas, da si ogledate hranilne predale med uradnimi urami.

Phone Lawndale 7518
DR. R. D. ARFORD
zdravnik in operator.
Specialist za ženske in otroške bolezni.
Ordinira od 8 do 12 dopoldne. Od 7 do 9 zvečer.
2202 S. 40. ave. in vogal 22. ceste.

DR. ADOLF MACH**ZOBOZDRAVNIK**

Uradne ure: 9 do 12 dop.
1 do 6 pop. 7.30 do 9 zvečer.
Ob nedeljah po dogovoru.

2601 S. Lawndale Av. vogal 26th St.
CHICAGO, ILLINOIS.

FRANK J. PETRU
JAVNI NOTAR

Posojila na zemljišča in zavarovalnica

Varnostne shrambe za denar in dragulje.
Najemnina \$2.50 na leto ali 5c na teden.
1443 West 18th St. blizu Laflin ulice.

Zastopnik sledečih stavbin-
skih in posojilnih društev.

Krajsko, Češko, Hrvaško, Slovaško in
posojilno društvo.
Prvo, Hrvaško, Slovaško in posojilno
društvo.
Benatky-ovo stavbinsko in posojilno dru-
štvo.
Hrad Rabi stavbinsko " " " "
Unijsko stavbinsko " " " "

Zemljišča in hiše na prodaj v vseh krajih
meja.
Denarna posojila proti niskim obre-
zom.
Zavarovanje proti ognju pri najboljših
družbah.

Ustanovljeno leta 1900

F. KORBEL BROS.
INKORPORIRANI V CHICAGO, ILL.
1621-1623 W. 12th Street, Chicago, Ill.
Telefon Canal 110. Jan J. Fuček, manager. Pišite v slovenskem.

Farme Farme Farme

Krasne ceste, šola in cerkev blizu. Najboljša zemlja za poljedelstvo, zdrava pitna voda kot na gorenskem! V bližini tovarne, kjer se lahko dobi delo. Zelo ugoden trg za farmerske pridelke. Blizu u Chicago in Milwaukee.

Izrabite ugodno priliko in kupite zemljišče od nas!
Cena akru je od 14 dolarjev naprej. Eno tretjino je treba plačati takoj, za ostalo vas počakamo po pogodbi.

Vprašajte za ceno zemljišč pri nas, predno se obrnete drugam.
Pišite za podrobnosti takoj. Ne odlašajte, ker cena zemljiščem gre vedno kvišku.

Česko-slovanska zemljiščna družba

3815 West 26th Street, Chicago, Ill.

Frank Sakser

Glavni urad: 82 Cortlandt St.,
NEW YORK, N. Y.

Podružnica: 6104 St. Clair Ave.,
CLEVELAND, O.

Pošilja

Prodaja

DENARJE v staro domovino

potom c. kr. poštne
hranilnice na Dunaju; hitro
in ceno.

PAROBRODNE LISTKE

za vse prekmorske
parobrodne družbe po izvirnih
cenah.

**Tisoče Slovencev se vedno obrača na to staro
tvrdko, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.**

IŠČEMO izučene delavke, ki znajo delati ženske slamnike na strojih, katere goni električna sila. pridite pripravljene za delo.
Raika, Friedman Co., 1407-17 W. Jackson Blvd, Chicago, Ill.

Slovensko-Amerikanski KOLEDAR za leto 1913.

je izšel ter je dobiti za 30 ct. s poštino vred. — Koledar je obsežen in ima več slik ter mnogo zanimivosti. Dobiti je pri

SLOVENIC PUBL. CO.

82 Cortlandt St. New York.
6104 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Unijske smodke najfinejše kakovosti z znakom S. N. P. J.

dvoje vrst po 5 in 10c — izdeluje po primerno nizki ceni

John Breskvar, 3528 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

1.9% od stržene vsote gre v rezervni fond S. N. P. J!
Pisma naročila se izvršujejo točno po C. O. D.
Noroča se ne manj kot 1000 smodk po 5c ali 500 po 10c.

Vprašajte za cene!

Podpirajte domače in bratsko podjetje!

EMIL BACHMAN, 1719 So. Center Ave., Chicago, Ill.

Največja slovanska trgovina za ZA-
STAVE, REGALIJE, ZNAKE, KAPE,
PEČATE itd. v Ameriki.
Izdeluje zlate znake za vsa sloven-
ska, hrvaška, češka, slovaška in srb-
ska društva v Ameriki.

Pišite po naš veliki cenik ki je ti-
skan v vseh slovanskih jezikih in ka-
teremu so priložena zahvalna pisma od
poznanih društev.
Lastnik je rodom Čeh, piše slovenski
in hrvaški in je član S. N. P. J., odkar
se je ustanovil.

BADGES, FLAGS
& CAPS
BANNERS

NAJVEČJA SLOVANSKA TISKARNA V AMERIKI JE**Narodna Tiskarna**

2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Mi tiskamo v Slovenskem, Hrvaškem, Slovaškem, Češkem,
Poljskem, kakor tudi v Angleškem in Nemškem jeziku. Naša
posebnost so tiskovine za društva in trgovce. "GLASILO"
in "PROLETAREC" se tiskata v naši tiskarni :: :: ::

The Lake Shore Banking and Trust Co.

USTANOVljena 1890

Assests: nad \$3,600,000.00

Hranjenje in splošni bančni posli. Posojila na zemljišča in druga.
55. cesta in St. Clair Ave. Huron Road in Prospect Ave.
Superior Ave. in Addison Road.

Pri nas vlaga država Ohio in mesto Cleveland, Plačemo 4 odst.

Posiljamo denar v stare domovine hitro in zanesljivo. Ter prodajamo paro-
brodne listke. Smo zastopniki od vseh glavnih prekmorskih črt.
želimo Vasoga znanstva.

Jno. M. Gundry, pred. Harley B. Gibbs, podpred. H. W. King, podpred.
J. Horace Jones, blaginik. Walter S. Bowler, tajnik in blag.
L. C. Kellie in George F. Schulze, pomožna cashier.

POZOR! ROJAKI! POZOR!

Sledeče tri pijače so pristne in importirane in izdelane iz zelišč za
okrepčanje človega in njegovega zdravja. Te so:

Kranjski Brinjevec,
Slivovic,
Tropinovec,
High Life Bitters, A. Horvatovo Grenko Vino,
katere prodaja A. HORWAT, JOLIET, ILL.

Pozor! Gostilničarji! Pozor!

Shranite moj naslov in pišite po cent, ker bo v Vašo korist!
Ako k naročilom priložite denar, Vam dam več popusta, kakor jaz
zapravim, kedar prodajam in kolektam, ker si prihranim zamudo časa,
vožnje in potne stroške. Dobitek je torej Vaš!
Moja trdka je prva in edina slovanska samostojna trdka, ki im-
portira žganje direktno iz Kranjske. Prodajam tudi ceneje, ker nimam
stroškov z dragimi agenti.

A. HORWAT, 600 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.

Ameriška Državna Banka

1825-1827 Blue Island Avenue
vogal Loomis ulice
Chicago.

ULOŽENI KAPITAL \$350,000.00

JAN KAREL,
PREDSEDNIK.

J. F. ŠTEPINA,
BLAGAJNIK.

Naše podjetje je pod nadzorom "Clearing House" čikaških bank,
torej je denar popolnoma sigurno naložen. Ta banka prevzema tudi u-
loge poštne hranilnice Zdr. držav. Zvršuje tudi denarni promet S. N. P. J.
Uradne ure od 8:30 dopoldne do 5:30 popoldne; v soboto je banka
odprta do 9 ure zvečer; v nedeljo od 9 ure dopoldne do 12 ure popoldne.
Denar vložen v našo banko nosi tri procenta. Bodite uvrženi, da
je pri nas denar naložen varno in dobičkonosno.

EDINA SLOVENSKA TVRDKA.

Zastave, regalijske, znake, kape, pe-
čate, in vse potrebščine za
društva in jednote.

DELO PRVE VRSTE. CENE NIZKE.

Slovenske cenike pošiljamo zastoj.

F. Kerže Co. 2616 S. Lawndale Ave. Chicago, Illinois